

KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG**MØTEINNKALLING**

Dato: onsdag 19. juni 2024
Tid: kl. 17.00
Sted: Karmøy Rådhus

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 959 86 977 eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som det er mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt.

Sakskartet vil bli lagt ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off. l.*, blir bare sendt til medlemmer/varamedlemmer.

Kommunedirektøren er invitert

SAKSLISTE:

17/24 Godkjenning av protokoll fra møtet 08.05.24

18/24 Orientering om barnevern – v/kommunedirektøren

19/24 Presentasjon av risiko- og vesentlighetsvurdering og prioritering av prosjekt

20/24 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Karmøy/Aksdal, 12.06.24

Kenneth Lodden
Utvalgsleder

Sjur Hatlen
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (er invitert)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	19.06.24	17/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 08.05.24

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokoll fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg den 08.05.24 godkjennes.

Vedlegg: protokoll fra møtet 08.05.24

Saksorientering

Utkast til protokoll fra kontroll- og kvalitetsutvalgets møte den 08.05.24 følger vedlagt. Protokollen er gjennomlest og foreløpig godkjent av leder i etterkant av møtet og er oversendt kommunen slik den foreligger. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen blir formelt godkjent i dette møtet, utvalgsleder, evt. møteleder, vil så signere protokollen.

Aksdal, 12.06.24

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG

PROTOKOLL

Onsdag 8. mai 2024 ble det avholdt møte i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg under ledelse av utvalgets leder Kenneth Lodden.

MØTESTED:	Karmøy rådhus, formannskapssalen
MØTESTART/SLUTT:	Kl. 17.00 – 18.50
MØTENDE MEDLEMMER:	Kenneth Lodden (Frp), Anne Margrethe Sletten (Uavh), Jan Mathiesen (Ap), Olaug Vikingstad (Sp)
MØTENDE VARAMEDLEMMER:	Torunn Tvedt (Krf) og Benjamin Hevrøy (INP)
FORFALL:	Sigve Medhaug (Krf), Jan Grûner (INP), Anne Jeanette Sletten (H) og 1. og 2. vara (H)
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgiver Sjur Hatlen - Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA ROGALAND REVISJON:	Revisjonsdirektør Rune Haukaas
FRA ADMINISTRASJONEN:	Kommunedirektør Vibeke Vikse Johnsen, stabssjef Øystein D. Hagerup og økonomisjef Gjertrud Eliassen. Areal- og byggesakssjef Silvia May Stange, kommunikasjonsrådgiver Eivind Jahren og konst. sektorsjef Håkon Døsen i sak 12
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTEN:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:**SAK 11/24 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 13.03.24****Sekretariatets forslag til vedtak:**

Protokoll fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg den 13.03.24 godkjennes.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Protokollen fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg 13.03.24 godkjennes.

**SAK 12/24 ORIENTERING OM BEREDSKAP OG KLIMA –
V/KOMMUNEDIREKTØREN****Sekretariatets forslag til vedtak:**

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar kommunedirektørens gjennomgang om beredskap og klima til orientering.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Beredskapskoordinator Eivind Jahren viste en presentasjon og ga en overordnet orientering om kommunens klimautfordringer og beredskapsplaner. Han mente de største utfordringene var i forhold til tørke og brann. Kommunestyret skal behandle nye beredskapsplaner i løpet av våren.

Areal og bygningssjef Silvia Stange orienterte om statens forventninger til regional og kommunal planlegging, som skulle ta hensyn til beredskap og klima. Hun orienterte om kommunen som planmyndighet, om samfunnsplanen og arealdelen.

Konstituert sektorsjef for vann og avløp Håkon Døsen orienterte om hvordan klima påvirker kommunens vann- og avløp. Han informerte blant annet om viktigheten av rett dimensjonering av vannledninger og avløp, for å sikre god vannkvalitet. Kommunen etablerer flomveier for å ta unna store vannmengder og følger anbefalinger fra direktoratet for plassering av infrastruktur.

Medlemmene fikk svar på spørsmål underveis i presentasjonene.

Leder takket for en interessant og lærerik orientering.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar kommunedirektørens gjennomgang om beredskap og klima til orientering.

SAK 13/24 UTTALELSE TIL ÅRSREGNSKAP OG ÅRSMELDING

Sekretariatets forslag til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg vedtar fremlagte uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2023 slik den foreligger (med disse endringene/tilleggene).

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg anbefaler at Karmøy kommunestyre godkjenner årsregnskapet og årsberetningen for 2023.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Økonomisjef Gjertrud Eliassen viste en presentasjon og orienterte om hovedtallene i regnskapet for 2023. Hun gikk grundig gjennom resultatene, inntektene og utgiftene, samt investeringsregnskapet. Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på 23,5 mill. kr. som er 0,59 %. Resultatet er lavere enn i 2022 og under kommunens måltall på 1,75 %.

Økonomisjefen gikk gjennom resultatene på tjenesteområdene. Kommunen hadde et merforbruk på tjenesteområdene på 152 mill.kr. Det var innen oppvekst og helse og omsorg at merforbruket var størst. I 2023 hadde kommunen høy skatteinntang og finansinntektene var gode.

Revisjonsdirektør Rune Haukaas viste en presentasjon og orienterte om revisjonsarbeidet gjennom året. Han gjorde greie for funn og merknader i de ulike delene av regnskapet. Revisjonsberetningen var uten merknader. Revisor hadde noen forslag til forbedringer.

Utvalget sluttet seg til forslag til uttalelse.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24 og innstilling:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg vedtar fremlagte uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2023 slik den foreligger.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg anbefaler at Karmøy kommunestyre godkjenner årsregnskapet og årsberetningen for 2023.

SAK 14/24 UTTALELSE TIL ÅRSREGNSKAP FOR 2023 – KARMØY VANNVERK

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontroll- og kvalitetsutvalget har ingen merknader til Karmøy vannverks årsregnskap for 2023 med henvisning til revisors beretning, datert 05.04.24.

Regnskapet for 2023 anbefales godkjent, slik det er framlagt av regnskapssjefen.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Revisjonsdirektør Rune Haukaas orienterte om revisjonens arbeid og resultatet.

Utvalget sluttet seg til forslag til uttalelse.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24 og innstilling:

Kontroll- og kvalitetsutvalget har ingen merknader til Karmøy vannverks årsregnskap for 2023 med henvisning til revisors beretning, datert 05.04.24.

Regnskapet for 2023 anbefales godkjent, slik det er framlagt av regnskapssjefen.

SAK 15/24 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2023

Sekretariatets forslag til vedtak:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar vedlagte attestasjonsuttalelse, datert 02.05.24 fra Rogaland Revisjon IKS om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen for 2023 til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg ber kommunedirektøren gi en tilbakemelding til utvalget om oppfølging av revisor anmerkninger innen 01.09.24.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Leder ga ordet til revisor, som orienterte om innholdet i kontrollen. Revisjonen har kontrollert om vedtak for tildeling av særskilt tilrettelagte boliger tilfredsstiller kravene som stilles for legitimering av retten til å kreve mva-kompensasjon for slike boliger. Det er tatt 17 stikkprøver og funnet 15 avvik. Konklusjonen var derfor negativ.

Økonomisjefen informerte om at det nå er iverksatt et arbeid for å sikre at legitimering er på plass.

Utvalget fikk svar på spørsmål fra revisor og økonomisjef.

Utvalget sluttet seg til forslaget om å be kommunedirektøren om en skriftlig tilbakemelding, og mente fristen kunne settes til 01.11.24.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar vedlagte attestasjonsuttalelse, datert 02.05.24 fra Rogaland Revisjon IKS om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen for 2023 til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg ber kommunedirektøren gi en tilbakemelding til utvalget om oppfølging av revisor anmerkninger innen 01.11.24.

SAK 16/24 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

12. Statusrapport pr. mai 2024
13. KST-vedtak 15.04.24 – revisjonsrapport «BPA-ordningen»
14. Representantskapsmøte 19.04.24 – Haugaland brann og redning IKS
15. Representantskapsmøte 22.04.24 - Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
16. Representantskapsmøte 26.04.24 – Haugaland Vekst IKS
17. Generalforsamling 24.04.24 – Haugaland Kraft AS

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Sekretæren gikk gjennom referatsakene.

Utvalget hadde ingen særskilte merknader.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 08.05.24:

Referatsakene 12 – 17 blir tatt til orientering.

EVENTUELT

Ingen saker ble meldt eller tatt opp.

Neste møte: onsdag 19.06.24 – kl. 17.00

Foreløpige saker: Orientering om barnevernet, ROV-analyse og planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Karmøy/Aksdal, 08.05.24

Kenneth Lodden
Leder

Sjur Hatlen
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	19.06.24	18/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	216	

ORIENTERING OM BARNEVERN – V/KOMMUNEDIREKTØREN

Sekretariatets forslag til vedtak:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar kommunalsjefens gjennomgang om barnevern til orientering.

Saksorientering

Kontroll- og kvalitetsutvalget vedtok i møtet 07.02.24 en plan for å invitere kommunale ledere til å komme å orientere om sitt arbeids- og ansvarsområde. Vedtaket var følgende:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg vedtar følgende plan for orientering fra administrasjonen:

13.03.24 administrasjonen v/kommunedirektør
 08.05.24 beredskap og klima v/kommunedirektør
19.06.24 barnevern v/kommunalsjef
 21.08.24 integrering av flyktninger v/kommunalsjef
 25.09.24 helse og omsorg v/kommunalsjef
 30.10.24 teknisk v/kommunalsjef
 27.11.24

1. møte 2025 administrasjonen v/kommunedirektør
 2. møte 2025
 3. møte 2025

Tidsrammen settes til 30 minutter inkludert spørsmål.

Sekretariatet gis fullmakt til å invitere i en annen rekkefølge enn slik listen over kommunale ledere er satt opp dersom den som inviteres ikke har anledning til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringene er tenkt å gjøre utvalget bedre kjent med driften og kommunens utfordringer. Planen/invitasjonen ble oversendt kommunedirektøren i etterkant av møtet 07.02.24.

Aksdal, 12.06.24

Sjur Hatlen
 Rådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	19.06.24	19/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	216	

PRESENTASJON AV RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING OG PRIORITERING AV PROSJEKT

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar Rogaland Revisjon sin presentasjon av Risiko- og vesentlighetsanalyse til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg prioriterer følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt og eierskapskontroll for perioden 2024 – 2028:

1.
 2.
 3.
- Osب.

Revisor vil innarbeide utvalget sine prioriteringer i Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Framlegg til plan blir lagt fram for kontrollutvalget i neste møte.

- Vedlegg:**
1. ROV analyse forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
 2. Vedlegg til ROV analysen

Saksorientering

Kontrollutvalget skal i tråd med kommuneloven § 23.2 annet ledd «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner*» og etter kommunelov § 23-4 «*utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.*»

Ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det kommunestyret som vedtar, etter innstilling fra kontrollutvalget. Planen «*baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper*».

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Rogaland Revisjon ble engasjert av kontrollutvalget til å utarbeide en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunen og å komme med utkast til planer. Utvalget gjorde følgende vedtak i møtet 29.11.23:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsvurdering og Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023 - 2027 for Karmøy kommune ifølge vedlagt prosjektmandat. Rammen blir satt til 210 timer.

Utvalget hadde i etterkant av møtet 07.02.24 et dialogmøte med forvaltningsrevisor og kom med innspill og synspunkter til analysen.

Analysen

Revisor vil presentere risiko- og vesentliganalysen i møtet. Dette analysedokumentet er et verktøy, som sammen med kontrollutvalgets egne vurderinger skal legges til grunn for prioritering av aktuelle prosjekter. Det er utvalget som prioriterer og vurderer de ulike risikoområdene og avgjøre hvilke område som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget vil i dette møtet gjøre sine prioriteringer av prosjekt som er de mest aktuelle for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Videre behandling av saken

Når kontrollutvalget er ferdig med sine prioriteringer vil planen være klar for oversending til kommunestyret for endelig vedtak. Siste frist for å utarbeide plan er ifølge loven senest innen utgangen av året etter kommunestyret er konstituert.

Bestilling av forvaltningsrevisjoner skal skje med utgangspunkt i den plan som kommunestyret vedtar, og den budsjettammen kontrollutvalget har til rådighet.

Aksdal, 12.06.24

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Karmøy kommune, 2024

1	Oppsummering	5
2	Innledning.....	6
2.1	Metode	6
2.1.1	Begrepsavklaring	7
2.1.2	Vurdering av risiko og vesentlighet	8
2.1.3	Informasjonsgrunnlag.....	8
2.1.4	Avgrensning.....	8
3	Generelle utviklingstrekk	9
3.1	Innledning.....	9
3.2	Økonomisk handlingsrom for kommunen	9
3.3	Befolkningsutvikling	10
3.4	Effektivitet.....	14
3.5	Oppsummering	15
4	Sektorvise utviklingstrekk.....	16
4.1	Innledning.....	16
4.2	Oppvekst.....	16
4.2.1	Barnevern.....	16
4.2.2	Implementering av endringer i opplæringsloven ..	16
4.2.3	Ressursbruk og kompetanse i barnehage og skole	17
4.2.4	Vold og trusler i skolen	18
4.2.5	Vurdering.....	18
4.3	Helse og velferd.....	19
4.3.1	Kompetansegapet vil øke innen helse og omsorg .	19
4.3.2	Rus og psykiatri.....	20
4.3.3	Eldreomsorg.....	21
4.3.4	Legevaktordningen	22
4.3.5	Vurdering.....	23
4.4	Samfunn.....	24

4.4.1	Integrering av flyktninger	24
4.4.2	Vedlikeholdsetterslep	24
4.4.3	Digitalisering	25
4.4.4	Boligsosialt arbeid	26
4.4.5	Klima- og miljøarbeid	26
4.4.6	Vurdering	28
4.5	Administrasjon	29
4.5.1	Styring av investeringsprosjekter	29
4.5.2	Arealbruk	30
4.5.3	Avvikssystemet	31
4.5.4	Omstilling på grunn av demografiske endringer ...	31
4.5.5	Vurdering	32
5	Forvaltningsrevisjoner	34
6	Statlige tilsyn	35
7	Kommunale selskaper	36
7.1	Innledning	36
7.2	Lovregler	36
7.2.1	Hvilke selskapsformer er omfattet av eierskapskontroll?	37
7.2.2	Heleide og deleide kommunale selskaper	38
7.3	Selskap som kan omfattes av eierskapskontroll	38
7.4	Kommunen som eier	39
7.5	Heleide aksjeselskaper	39
7.6	Interkommunale selskaper	40
7.7	Deleide aksjeselskaper	41
7.8	Vurdering	42
	Vedlegg	44
	Skriftlige Kilder	44

Muntlige Kilder	44
-----------------------	----

1 OPPSUMMERING

Minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal kontrollutvalget utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskap, og vedtas av kommunestyret. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Formålet med ROV-en er å gi kontrollutvalget et risikobilde av hele kommunens virksomhet og identifisere behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for fireårsperioden 2024-2028.

I tabellen under oppsummerer vi risiko- og vesentlighetsvurderingen vår. En mer utførlig versjon av denne finnes i vurderingsdelen.

Forvaltningsrevisjoner

Tema	Vurdering
Omstilling	
Arealbruk	
Boligsosialt arbeid	
Vedlikeholdsetterslep	
Rus og psykiatri	
Barnevern	
Implementering av endringer i opplæringsloven	
Vold og trusler i skolen	
Ressursbruk og kompetanse i barnehage og skole	
Helse- og omsorg – kompetanseutnyttelse	
Eldreomsorg	
Legevaktordningen	
Integrering av flyktninger	
Digitalisering	
Klima- og miljøarbeid	
Styring av investeringsprosjekter	
Avvikssystemet	

Eierskapskontroller/forvaltningsrevisjon i selskaper

Tema	Vurdering
Haugaland Brann og Redning IKS	
Karmøy kommunes oppfølging av eierskap	
Haugaland Kraft AS	

For å visualisere vår samlede vurdering av tjeneste- og/eller forvaltningsområdets risiko og vesentlighet, brukes trafikklysmodellen, hvor fargeskala angir vurdering av risiko og vesentlighet som lav (grønn), middels (gul) eller høy (rød).

Vi har ikke drøftet områder i kommunen hvor risikoen vurderes å være lav. Derfor er ikke tema med lav risiko (grønn) med i tabellen.

Oppmerksomheten vår er ikke bare rettet mot hva som kan gå galt eller mot at mål ikke blir nådd. Vi retter også oppmerksomheten mot det som vil være sentrale utfordringer for kommunen i årene fremover. Det betyr at når noe markeres med rødt kan det skyldes at dette er sentral utfordring innenfor et viktig område.

Vi ønsker å understreke at risikovurderingene i matrisen er skjønnsmessige vurderinger basert på foreliggende informasjon og erfaringer. Kontrollutvalget kan vurdere risikoen på en annen måte. Det er kontrollutvalget som til slutt skal vurdere og prioritere de ulike områdene, og avgjøre rekkefølgen for forvaltningsrevisjonsprosjekt i plan for forvaltningsrevisjon.

2 INNLEDNING

2.1 METODE

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller

fylkestingets vedtak. En forvaltningsrevisjon kan eksempelvis dreie seg om å undersøke om kommunens vedtak og forutsetninger iverksettes så effektivt som mulig, gitt de rammene som er satt av kommunen. Effektivitet i kommunal forvaltning omfatter både god måloppnåelse og at målene nås med minst mulig ressurser. Forvaltningsrevisjon er nærmere omtalt i kommuneloven § 23-3.

I henhold til kommuneloven innebærer eierskapskontroll å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Eierskapskontroll er omtalt i kommuneloven § 23-4.

En risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunen innebærer en identifisering av kommunens risikoområder og en vurdering av risikoens vesentlighet. Dette vil utgjøre forslag til områder som er viktig for kontrollutvalget å få informasjon om, og som revisor mener bør revideres.

2.1.1 BEGREPSAVKLARING

Risiko

I denne sammenheng forstås *risiko* som faren for at hendelser eller situasjoner med uønskede eller negative konsekvenser **kan** inntreffe. Eller, hva som er faren for uønskede eller negative konsekvenser etter at en hendelse eller situasjon **har** inntruffet. Det kan være avvik fra for eksempel regelverk, mål, vedtak og andre føringer som kommune har satt for virksomheten, risiko for mangelfulle resultater, at virkemidlene ikke fungerer, eller at de ikke brukes riktig.

Sannsynligheten for at avviket vil inntreffe blir ikke tallfestet. Det gjennomføres heller ikke en kartlegging av samtlige konsekvensene av et mulig avvik. Her skiller ROV-arbeidet seg fra tradisjonell risiko- og sårbarhetsanalyse.

Vesentlighet

I denne sammenheng forstås vesentlighet som en samlet vurdering av kartlagte risikoer og utfordringer, basert på i hvor stor grad risikoen utgjør en fare for kommunens eller selskapenes måloppnåelse.

Risikoens vesentlighet vurderes på flere måter, men to perspektiver gjennomsyrrer våre vurderinger: 1) Læring og forbedring, dvs. hvor er det størst læringspotensial, og 2) aktualitet, dvs. sentrale samfunnsendringer og endringer av lovverk. Disse perspektivene vil som regel ha en mer spesifikk eller detaljert innfallsvinkel. Eksempler her er økonomi, organisering, styring, ressursutnyttelse, kvalitet, forebygging, kompetanse, samarbeid og ivaretagelse av brukere.

Oppmerksomheten vår er ikke bare rettet mot hva som kan gå galt eller mot at mål ikke blir nådd. Vi retter også oppmerksomheten mot det som vil være sentrale utfordringer for kommunen i årene fremover.

Vesentlighet i dette ROV-arbeidet baseres på en subjektiv vurdering av de ulike områdene og deres relative betydning. Analysen vil ikke sammenligne og veie områder opp mot hverandre.

2.1.2 VURDERING AV RISIKO OG VESENTLIGHET

For å visualisere vår samlede vurdering av tjeneste- og/eller forvaltningsområdets risiko og vesentlighet, brukes trafikklysmodellen, hvor fargeskala angir vurdering av risiko og vesentlighet som lav (grønn), middels (gul) eller høy (rød). Sammen med trafikklyset blir det gitt en vurdering. En rød markering trenger ikke å bety at det står dårlig til, men at det kan være en sentral utfordring innenfor dette området.

Vurderingen av vesentlighet er bidrag til å prioritere områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, men vil ikke bli rangert. Målet er at forvaltningsrevisjonen over tid dekker en bred nok del av kommunens virksomhet.

2.1.3 INFORMASJONGRUNNLAG

I arbeidet med å identifisere risikoområder i kommunens tjenesteområder og eierinteresser, brukes ulike informasjonskilder som kunnskapsgrunnlag for analysen. Dette for å etablere en felles forståelse av kommunens nåsituasjon, muligheter og framtidige behov.

Det er også gjennomført dialogmøte med kommunedirektørens ledergruppe og workshop med kontrollutvalgets medlemmer. I tillegg er revisjonens kjennskap til kommunen gjennom både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjoner og andre oppdrag tatt inn i grunnlaget.

2.1.4 AVGRENSNING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er en overordnet analyse, og har ikke som formål å beskrive alle forhold ved kommunen og selskaper som kommunen har eierandeler i. Omfanget er begrenset til å identifisere behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Det betyr at analysen kun vil omtale de områder og/eller selskap hvor det vurderes å foreligge en viss risiko og/eller vesentlighet. Områder som i denne forbindelse blir ansett som grønne (trafikklysmodellen) vil derfor ikke blir nærmere omtalt.

3 GENERELLE UTVIKLINGSTREKK

3.1 INNLEDNING

2023 var preget av både høye skatteinntekter og betydelig kostnadsvekst for kommunene. Disposisjonsfondene økte, men dette positive bildet ble delvis dempet av utfordringer knyttet til flyktningkrisen som følge av krigen i Ukraina.¹

Utsiktene for 2024 er usikre. Antall flytninger fra Ukraina fortsetter å øke, og det er ventet at 35.000 nye flyktninger kommer til Norge i år, i tillegg til de over 70.000 som allerede har kommet². Kostnadene framover er ventet å stige, mens skatteinntektene er avhengige av lønnsveksten og den generelle økonomiske utviklingen.

Befolkningsframskriving viser en generell trend med flere eldre og færre yngre. Dette vil føre til endring i kommunens tjenesteyting, med mindre behov innen oppvekst og økt behov innen levekår. Endringen vil også føre til en reduksjon i andelen yrkesaktive i forhold til eldre, noe som kan legge press på rekrutteringen i kommunene.

En endring i befolkningssammensetningen påvirker også kommunenes inntektsgrunnlag. KS utarbeider årlig en demografimodell³ som viser hvordan befolkningsendringer forventes å påvirke kommunens utgifter. Denne modellen er imidlertid ikke oppdatert for 2023, da det mangler en befolkningsframskriving som tar høyde for flyktningstrømmen fra Ukraina på kommunenivå.

Dette skaper usikkerhet for kommuneøkonomien i 2024 og fremover. Kommunene står overfor en rekke utfordringer, og det er behov for god planlegging og prioritering for å sikre at de kan håndtere disse utfordringene på en god måte.

3.2 ØKONOMISK HANDLINGSROM FOR KOMMUNEN

Kommunens grad av økonomisk handlingsrom kan vurderes ut fra flere indikatorer. KS har utviklet en indikator for økonomisk handlingsrom⁴ på kommunenivå der følgende tre økonomiske størrelser ses i sammenheng og vektet likt:

- netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger
 - viser hvor mye av driftsinntektene kommunen kan benytte til avsetninger og finansiering av investeringer
 - under 1 % indikerer begrenset handlingsrom, over 2 % indikerer stor grad av handlingsrom

¹ <https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/sjefokonomens-side/kommuneokonomien-2023-25/>

² UDI

³ <https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/inntektssystemet/ks-prognosemodell---palogging/prognosemodellen/ks-prognosemodell-for-kommuner/>

⁴ <https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/kno/det-okonomiske-handlingsrommet-er-bedret-i-mange-kommuner2/>

- netto lånegjeld fratrullet ubundne investeringsfond
 - o viser kommunens gjeldsnivå i forhold til driftsinntektene
 - o 85 % av driftsinntektene er satt som referansenivå
 - o lav netto lånegjeld er opp til 65 % (grønt), middels mellom 65-85 % (gult) og høy over 85 % (rødt)
- disposisjonsfond inkludert samlet merforbruk i driftsregnskapet til senere inndekning
 - o viser kommunens evne til å håndtere uforutsette utgifter
 - o 5 % av driftsinntektene er satt som referansenivå
 - o høyt disposisjonsfond er over 9 % (grønt), middels er mellom 5-9 % (gult) og lavt disposisjonsfond er under 5 % (rødt)

De tre indikatorene vektes likt og sammenlignes med grenseverdiene for netto driftsresultat. Dette gir en samlet vurdering av handlingsrommet til kommunen.

Tabell 1: Økonomisk handlingsrom 2022, Karmøy kommune

Indikator	Verdi	Vurdering
Netto driftsresultat	3,9 %	
Netto lånegjeld	57,8 %	
Disposisjonsfond	17,3 %	
Samlet handlingsrom		

Kilde: KS Økonomisk handlingsrom 2022

Karmøy kommune har stor grad av økonomisk handlingsrom i 2022.

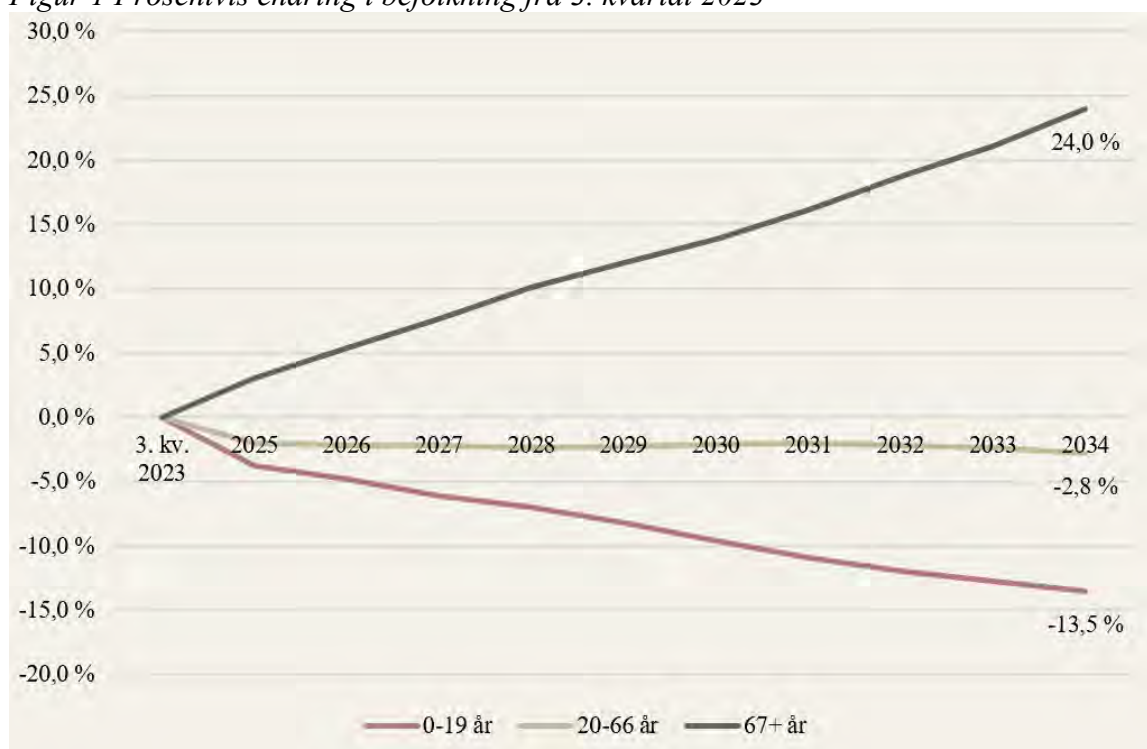
3.3 BEFOLKNINGSUTVIKLING

Befolkningsutviklingen i Karmøy kommune frem mot 2034 preges av en liten befolkningsnedgang, og en betydelig skjevfordeling mellom aldersgruppene. Andelen eldre øker betydelig, mens andelen yngre reduseres. Dette vil føre til en økning i forsørgerbyrden og et økt behov for kommunale tjenester rettet mot eldre.

Befolkningsvekst og aldersfordeling

Karmøy kommune har per 3. kvartal 2023 43 306 innbyggere. Befolkningsframskrivingen viser en nedgang på 1,1 % (476 personer) frem mot 2034. Nedgangen er imidlertid ikke jevnt fordelt mellom alle aldersgruppene.

Figur 1 Prosentvis endring i befolkning fra 3. kvartal 2023

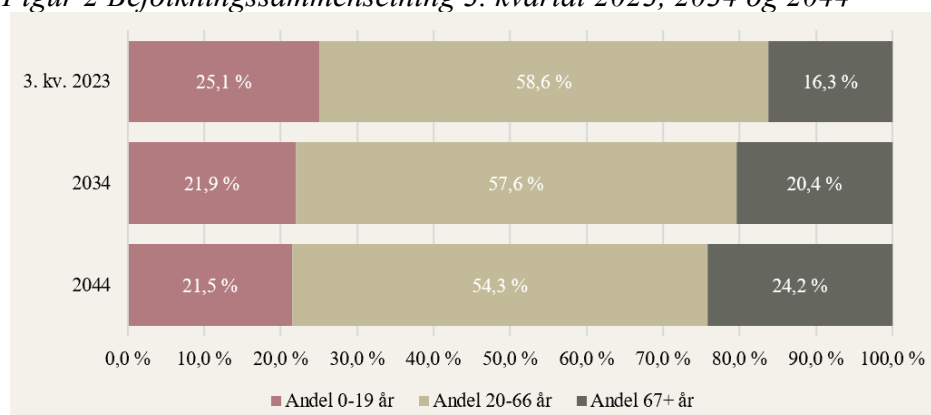

Kilde: Framsikt/SSB, middels vekst

Den største veksten finner vi blant de eldre over 67 år, med en vekst på 24 % (1693 personer). Samtidig ser vi en reduksjon på 13,5 % (1469 færre personer) blant de yngste (0-19 år).

Denne skjeve fordelingen vil påvirke befolkningssammensetningen i kommunen betydelig. Figuren under illustrerer denne endringen fra 3. kvartal 2023 til 2034.

Figur 2 Befolkningssammensetning 3. kvartal 2023, 2034 og 2044

Kilde: Framsikt/SSB, middels vekst

Figuren viser en vekst i andelen over 67 år, og en reduksjon i andelen yrkesaktiv alder og yngre.

Flyktninger

Tabell 2: Bosettingstall, 2022-2024

	Antall personer kommunen har blitt anmodet om å bosette	Antall personer kommunen har vedtatt å bosette	Antall bosatte personer
2022	250	294	218
2023	345	345	346
2024	340	Avventer vedtak ⁵	

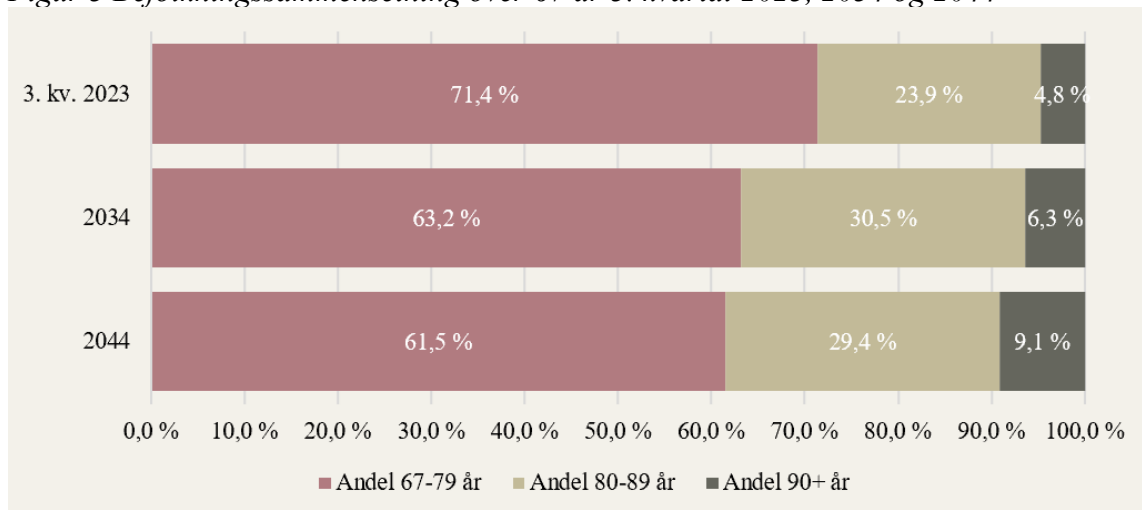
Kilde: Imdi

Karmøy kommune bosatte totalt 218 flyktninger i 2022 og ytterligere 346 i 2023. Anmodningsvedtaket for 2024 er 340 personer.

Forsørgerbyrde og behov for kommunale tjenester innenfor pleie og omsorg

Forsørgerbyrden er et mål på forholdet mellom antall personer i yrkesaktiv alder (20-66 år) og antall personer over 67 år. Den demografiske utviklingen frem mot 2044 vil føre til en økning i forsørgerbyrden i Karmøy kommune, fra 3,6 til 2,2.

Figur 3 Befolkningssammensetning over 67 år 3. kvartal 2023, 2034 og 2044

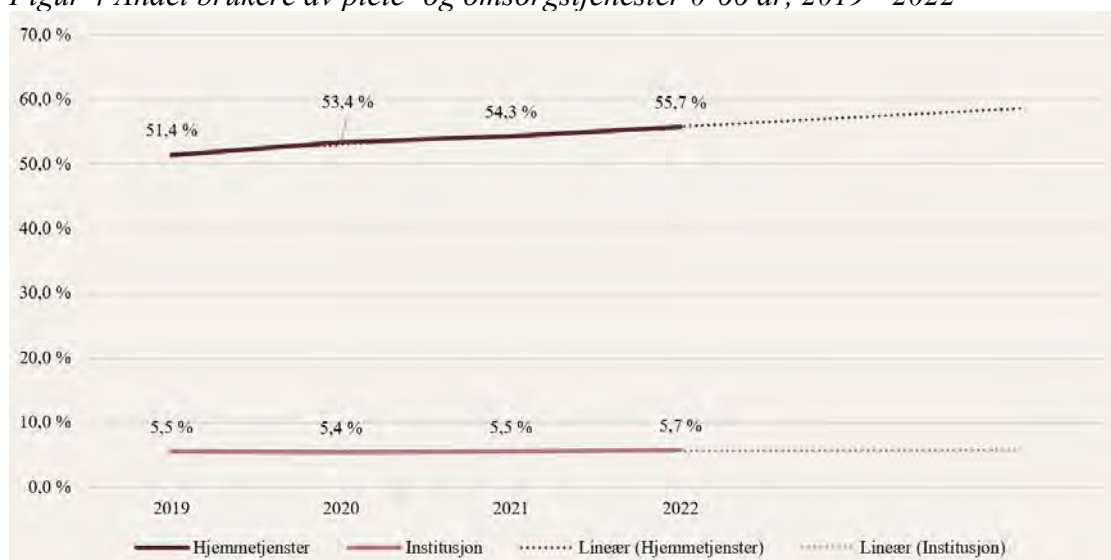
Kilde: Framsikt/SSB, middels vekst

⁵ Per 29.02.2024.

Selv om mange eldre ikke har behov for omfattende kommunale tjenester, øker behovet generelt med alderen. I Karmøy kommune ser vi en betydelig økning i andelen eldre over 80 år, en gruppe som ofte har et større behov for kommunale tjenester.

I tillegg til at det blir flere eldre som vil få behov for kommunale pleie- og omsorgstjenester er det også flere innbyggere under 67 år som mottar tjenester.

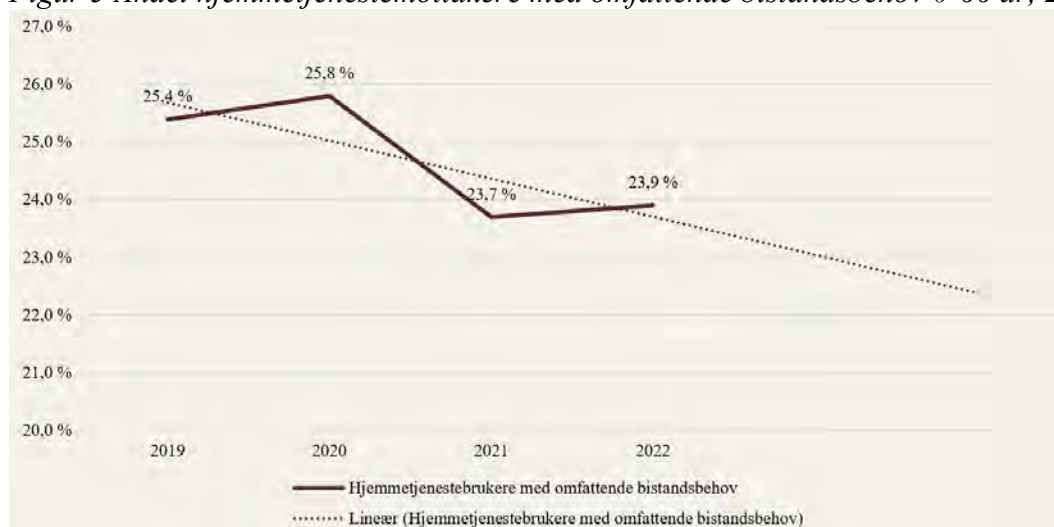
Figur 4 Andel brukere av pleie- og omsorgstjenester 0-66 år, 2019 - 2022

Kilde: Framsikt/SSB

Hele 55,7 % av alle som mottar hjemmetjenester i Karmøy kommune er under 67 år. Trenden indikerer en svak vekst fremover. Av alle beboere på institusjon er 5,7 % under 67 år.

Figur 5 Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov 0-66 år, 2019 - 2022

Kilde: Framsikt/SSB

Av brukere av hjemmetjenester under 67 år har 23,9 % omfattende bistandsbehov.

3.4 EFFEKTIVITET

Agenda Kaupang beregner en kommunes effektivitet ved å kombinere en kvalitetsindikator og en kostnadsindikator. Kvalitetsindikatoren er sammensatt av 86 forskjellige indikatorer innenfor ulike tjenestoområder. Kostnadsindikatoren er netto driftsutgifter justert for utgiftsbehov. For å beregne effektivitet bruker man gjennomsnittet av kvalitetsindikatoren og kostnadsindikatoren. Effektiv drift betyr tjenester med god kvalitet og lave kostnader.

For mer om disse beregningene, se [vedleggsdelen](#). Her presenteres også flere indikatorer.

Tabell 3: Effektivitetsindeks 2023, Karmøy kommune

	Kvalitets- indeks	Kostnads- indeks	Effektivitets- indeks
Pleie og omsorg	▲	▲	▲
Grunnskole	▲	●	●
Barnehage	▲	▲	▲
Administrasjon	●	●	●
Helse	▲	●	▲
Sosial	▲	▲	▲
Barnevern	▲	▲	▲
Kultur	▲	●	▲
Brann og redning	▲	▲	▲
Plan	▲	▲	▲
Samferdsel	●	●	●
Bolig	▲	▲	▲
Samlet	▲	●	●

Kilde: Agenda Kaupang, Norges best styrte kommuner - Kommuneindeksen 2023

* Samlet vurdering for kvalitet og kostnad er basert på flere tjenestoområder enn presentert i modellen. Innenfor kostnadsindeksen vurderes 15 tjenestoområder, mens innenfor kvalitetsindeksen vurderes 13 tjenestoområder. Vi har valgt ut de tjenestoområdene som både hadde kvalitetsindeks og kostnadsindeks.

Tabellen viser at Karmøy kommune har høy effektivitet samlet sett for sine tjenester. Kvaliteten på tjenestene samlet viser en moderat kvalitet. Høy kvalitet finner vi innenfor administrasjon og samferdsel.

3.5 OPPSUMMERING

Karmøy kommune har et godt økonomisk handlingsrom, men det er viktig å være bevisst på utfordringene knyttet til befolkningsutviklingen i årene som kommer. Med en aldrende befolkning og færre barn og unge vil dette medføre:

- Økt behov for tjenester til eldre kan føre til økte utgifter.
- Håndtering av et stadig høyere forsørgerbehov
- Redusert behov for skoleplasser.
- Behov for en plan på hvordan redusere aktiviteten og kostnadene i grunnskolen.

4 SEKTORVISE UTVIKLINGSTREKK

4.1 INNLEDNING

I denne delen går vi nærmere inn på de sektorvise utviklingstrekkene i kommunen. Sentrale kilder for dette er handlings- og økonomiplanen 2024-2027, møte med kontrollutvalget, møte med administrasjonen og et knippe andre nasjonale og lokale styringsdokumenter.

4.2 OPPVEKST

4.2.1 BARNEVERN

Med barnevernsreformen, som trådte i kraft 1. januar 2022, fikk kommunen et større faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Dette innebærer blant annet et helhetlig økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem og oppfølging og veiledning av disse. Egenandeler for statlige barnevernstiltak, som akuttiltak og institusjon, har økt kraftig, mens egenandelen for spesialiserte hjelpetiltak er redusert. Økt økonomisk ansvar blir kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet.

Reformen skal bidra til å styrke forebygging og tidlig innsats i kommunen. Hovedmålet med reformen er at flere barn skal få rett hjelp til rett tid, og at tjenestetilbudet i større grad skal kunne tilpasses lokale behov. Dette stiller krav til kommunens styring av barnevernet, til ledelse i barnevernet og til det samlede familiestøttende arbeidet.

Ifølge første evaluering/statusmåling av barnevernsreformen⁶, har kommunalt barnevern samlet hatt en økning i netto prisjusterte driftsutgifter på 2,1 milliarder kroner fra 2021 til 2022. Den største økningen finner vi i forbindelse med «tiltak når barnet er plassert av barnevernet» (Funksjon 252), etterfulgt av saksbehandling, drift og administrasjon (funksjon 244). Utgiftsøkningen har trolig sammenheng med kommunenes økte ansvar for finansiering av fosterhjem, kombinert med økte statlige egenandeler for institusjon og spesialiserte fosterhjem.

Barnevern var noe kontrollutvalget ønsket å se nærmere på. Kommunens evne til blant annet «tidlig innsats» og «samordning», vesentlige begreper i barnevernsreformen, ble nevnt i vårt dialogmøte som et tema å undersøke nærmere.

4.2.2 IMPLEMENTERING AV ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN

⁶ [*Rapport, EVALUERING AV BARNEVERNSREFORMEN. Første statusrapport med søkelyset på forebygging og tidlig innsats.*](#) Menon Economics, NTNU Samfunnsforskning. Desember 2023.

Mye av innholdet i dagens opplæringslov blir videreført i ny lov som trer i kraft 1.8.2024. Det er imidlertid noen endringer som kan være verdt å merke seg. I ny opplæringslov er kommunens plikt til å sørge for at elever får tilpasset opplæring videreført. Det er derimot tydeliggjort at tilpasset opplæring gjelder for alle elever, også de med stort læringspotensial.

Videre er det presisert at den som skal gi individuell tilrettelagt opplæring, må oppfylle kompetansekravene for å bli ansatt i lærerstilling og kompetansekravene for å undervise i de enkelte fagene. Muligheten for unntak er fortsatt gjeldende. Det nye er imidlertid at det er mulig å gjøre unntak fra både kompetansekrav for å bli ansatt i lærerstilling og krav om at lærere må ha relevant kompetanse i de fagene de skal undervise i. Personen som skal gjennomføre undervisningen må ha en universitets- eller høyskoleutdanning som gjør vedkommende særlig egnet til å ivareta behovet til eleven. Det betyr at assistenter i skolen, etter ny lov, ikke kan gi tilrettelagt opplæring. Unntak krever sakkyndig vurdering av hvilken kompetanse den som skal gi undervisning i det aktuelle tilfellet bør ha. Dette må også komme frem av vedtaket om individuelt tilrettelagt opplæring. Disse nye kompetansekravene kan potensielt være utfordrende for Karmøy med tanke på kapasitet og ressursbruk.

En annen viktig endring er lovfesting av kommunens plikt til å sørge for at elever med fravær i grunnskolen får oppfølging. Dermed må Karmøy i fremtiden jobbe for mer nærvær i skolen for å bedre mulighetene til at elevene fullfører og består.

4.2.3 RESSURSBRUK OG KOMPETANSE I BARNEHAGE OG SKOLE

I dialogmøtet med administrasjonen ble kommunens skole- og barnehagestruktur pekt på som et høyst relevant tema. Økonomi, lærertetthet og fagkompetanse/fagmiljø ble omtalt som punkter som gjerne kan undersøkes i en forvaltningsrevisjon.

Også kontrollutvalget mente at skole var aktuelt som tema. Det ble i vårt dialogmøte oppgitt at skolestruktur, kvalitet i skolen og rekruttering av lærere, kan være aktuelle områder å se nærmere på. Det ble også stilt spørsmål til hvorfor Karmøy gjør det så dårlig på nasjonale prøver sammenlignet med andre kommuner.

En forvaltningsrevisjon kan undersøke flere av disse aspektene. Det er også mulig å avgrense til et mindre antall temaer. Det går an å se på skole eller barnehage, eller begge.

4.2.4 VOLD OG TRUSLER I SKOLEN

På nasjonalt nivå har det vært et økt søkelys på vold og trusler i skolen. Dette har også resultert i flere undersøkelser om regeletterlevelse. Blant de 62 skolene i landet som hadde Arbeidstilsynet på besøk i fjor, fikk hele 47 kritikk for manglende forebygging av vold og trusler.⁷

Vold og trusler i skolen var også noe administrasjonen var opptatt av i vårt dialogmøte. Det ble rapportert om mottakelse av bekymringsmeldinger fra ungdomsskoler knyttet til vold og trusler, og at det er en økende grad av anmeldelser knyttet til tematikken. Det ble også nevnt at det har forekommet drapstrusler fra elever til lærer.

Karmøyskolen har nulltoleranse for vold.⁸ Det er lovkrav i for eksempel opplæringsloven og arbeidsmiljøloven som kommunen må etterleve.

4.2.5 VURDERING

Vurderingene oppsummeres i tabellen under. Vi kommer også med noen korte forslag til hva som kan være aktuelle problemstillinger. Disse står i kursiv i kommentarfeltet.

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar/problemstilling
	Barnevern	Reform skal bidra til å styrke forebygging og tidlig innsats. Andre instanser på oppvekstfeltet får et større ansvar. Et utstrakt samarbeid er nødvendig. Risiko for at barn ikke får rett hjelp til rett tid.	<i>Hvordan fungerer kommunens arbeid med forebygging og tidlig innsats?</i> <i>Hvordan fungerer ansvarsdelingen og det tverrfaglige samarbeidet?</i>
	Implementering av endringer i opplæringsloven	Endringer i opplæringsloven. Flere momenter. Blant annet innen tilrettelagt opplæring og oppfølging av fravær. Risiko for mangelfull implementering av de nye lovkravene.	<i>Aktuelt sent i perioden – når de nye lovendringene har fått tid til å virke.</i> <i>I hvilken grad har Karmøy lyktes med å implementere lovendringene i opplæringsloven?</i>

⁷ <https://www.utdanningsnytt.no/arbeidstilsynet-laerere-opplaering/skole-norge-ikke-rustet-for-vold-og-trusler-refses-av-arbeidstilsynet/394407>

⁸ [HØP 2024-2027, s. 195](#)

	Ressursbruk og kompetanse i barnehage og skole	Mange viktige områder. Både skolestruktur, kvalitet, kompetanse og ressursbruk kan være aktuelt å se nærmere på. Kan gi gode svar på hvordan en skal bedre tilrettelegge driften for kommunens yngste.	<i>Hvordan er ressursbruken innen oppvekstfeltet i Karmøy sammenlignet med andre kommuner?</i> <i>Finnes det forbedringsområder?</i> <i>Er organiseringen formålstjenlig sett i et kompetanse- og kvalitetsperspektiv?</i>
	Vold og trusler i skolen	Mange skoler i landet opplever vold og trusler fra elever. Dette er negativt for læringsmiljøet og de ansattes velferd. Både lovkrav i arbeidsmiljøloven og opplæringsloven som må etterleves.	<i>I hvilken grad er grunnskolens rutiner, systemer og tiltak egnet for å forebygge hendelser med vold og trusler?</i> <i>Hvordan fungerer grunnskolens håndtering og oppfølging av hendelser som involverer vold og trusler?</i>

4.3 HELSE OG VELFERD

4.3.1 KOMPETANSEGAPET VIL ØKE INNEN HELSE OG OMSORG

De ansatte er ryggraden i helse- og omsorgstjenestene i kommunen. Tilstrekkelig og kompetent personell er avgjørende for at kommunene skal kunne tilby helse- og omsorgstjenester av god kvalitet. Det har blitt et større press på personellet i helse- og omsorgstjenestene i landet de siste årene, og situasjonen blir enda strammere frem mot 2035.

Ifølge SSBs framskrivninger vil det frem mot 2035 bli en kraftig vekst i behovet for årsverk både innen kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten i Norge. Den sterkeste behovsøkningen kommer i kommunehelsetjenesten. Det vil bli et stadig større gap mellom tilbud og etterspørsel etter sykepleiere og helsefagarbeidere.

Andelen av alle sysselsatte i Norge som jobber i helse- og omsorgstjenesten er tredoblet fra tidlig på 1970-tallet. I 2021 arbeidet 15 prosent av alle sysselsatte i helse- og omsorgssektoren. Mange

kommuner står i en bemanningskrise, og det er særlig vanskelig å få tak i sykepleiere og leger. Utfordringene er størst i distriktene.⁹

Det er høyskole- og universitetsutdannet personell som har stått for veksten de seneste årene. Fagarbeidere og personell uten formell utdanning har ikke økt tilsvarende.

Demografiutviklingen utfordrer helse- og omsorgssektoren på to måter: Økningen i antall eldre betyr økt behov for pleie- og omsorgstjenester. Samtidig bremses veksten i tilgjengelig arbeidskraft før den stopper helt opp. Fra midten av 2030-tallet vil antallet personer i yrkesaktiv alder falle. Helsepersonellkommisjonen mener derfor at det ikke er bærekraftig å øke helse- og omsorgssektorens andel av den totale arbeidsstyrken vesentlig. Fordi ansatte allerede er et knapphetsgode, og i «*enda større grad vil være det fremover, må helse- og omsorgstjenesten bruke personellet og deres kompetanse mye mer effektivt enn før. Det blir færre ansatte per pasient*».¹⁰

Gapet mellom tilbud og etterspørsel er strukturelle nasjonale helse- og omsorgsutfordringer som Karmøy naturligvis ikke kan løse alene. For Karmøy blir det derfor avgjørende å få til en best mulig utnyttelse av de ressursene og den kompetansen kommunen har.

Helt til slutt: Andelen kommuner som sier de sliter med å rekruttere sykepleiere er nesten doblet siden 2015.¹¹ Dette har ført til en skjerpet konkurranse mellom kommunene, som også konkurrerer med sykehus, vikarbyråer, private institusjoner og aktører utenfor helsesektoren. Kommunene har begynt å overby hverandre i form av økt lønn eller andre ordninger for å rekruttere kompetansen de trenger (rekrutteringstilskudd, lokale tillegg, nedbetaling av deler av studielån osv.). I tillegg er det en trend at flere sykepleiere leier seg selv ut via vikarbyrå til langt høyere lønn.¹² Dette er forhold som etter alt å dømme vil bidra til å øke kommunens helse- og omsorgskostnader.

4.3.2 RUS OG PSYKIATRI

Kommunens tjenestetilbud knyttet til rus og psykiatri ble tatt opp av administrasjonen i vårt dialogmøte. Det ble blant annet uttrykt bekymring over mulig mangel på boliger og stilt spørsmål til hvorvidt kommunen vil klare å tilpasse seg behovet raskt nok. Det var et ønske om å få utredet hvordan kommunen jobber for å tilrettelegge innen psykiatri/rus.

⁹ Helsepersonellkommisjonen – tid for handling, 2023.

¹⁰ Helsepersonellkommisjonen – tid for handling, 2023.

¹¹ [Ingen yrkesgrupper er vanskeligere å rekruttere for kommunene enn sykepleiere \(sykepleien.no\)](#)

¹² [Helseminister om sykepleiere som leier ut seg selv: – En kjempeutfordring \(vg.no\)](#)

Også i HØP-en påpekes det at det er et økende behov for å bosette vanskeligstilte med rus- og psykiatri-problemer. Det er igangsatt prosjekt for å bygge ut boenheter for denne målgruppen.¹³

Det understrekes også i HØP-en at det er et økende behov for tjenester og at kompleksiteten har økt, og at for å «imøtekomme det fremtidige utfordringsbildet vil det være behov for å se på hvordan tjenesten driftes».¹⁴

Ifølge administrasjonen, slik det kom frem av vårt dialogmøte, er kommunens arbeid med rus og psykiatri et felt som oppleves som krevende å jobbe innenfor, og at det er et felt som det har vært politisk oppmerksomhet rundt. Kommunens Rus og psykisk helsetjeneste (ROP) er et tema som kommer opp jevnlig, og det er et ønske om forvaltningsrevisjon på dette området.

4.3.3 ELDREOMSORG

Innbyggerne i hele Kommune-Norge blir gradvis eldre og har behov for flere tjenester, samtidig som utfordringer med rekruttering og sykefravær gjør det vanskelig å opprettholde dagens nivå på tjenestene. Ved en fortsettelse av dagens utvikling vil dette nødvendigvis merkes negativt på tilbudenes kvalitet eller kostnader (eller begge).

I dialogmøtet med kontrollutvalget var fremtidens eldreomsorg et tema som ble mye diskutert. Det ble stilt spørsmål rundt hvordan kommunen er rigget til å ivareta de eldre; hva blir gjort av tiltak i dag, og hvilke planer foreligger for å møte fremtidens utfordringer?

Ifølge SSBs framskrivninger vil forsørgerbyrden i Karmøy øke fra 3,6 i dag til 2,2 i 2044. Det vil også her bli flere eldre, og kommunen vil trenge flere helsepersonell. I HØP-en står det at Karmøy vil måtte øke ressursbruken innen helse og omsorg.¹⁵

Her er det en rekke momenter som kan være av betydning, blant annet geografiske forhold, bruk av velferdsteknologi, arbeidsbetingelser for de ansatte osv. Mer overordnet er det også mulig å se på arbeid knyttet til å utvikle et aldersvennlig samfunn, hvordan øke eller forbedre samarbeidet med andre kommuner og aktører, rette fokus mot større grad av egenmestring i hverdagen, m.m.

¹³ [HØP 2024-2027, s. 107](#)

¹⁴ Ibid., s. 236

¹⁵ [HØP 2024-2027, s. 2](#)

4.3.4 LEGEVAKTORDNINGEN

Karmøy kjøper legevakttjenester fra Haugesund. Bruken av dette har ifølge HØP-en økt.¹⁶ Det står også at det er kommet positive signaler fra Haugesund kommune om å på nytt vurdere et samarbeid om permanent interkommunal legevakt. Sak vedrørende interkommunal legevakt ble behandlet i formannskapet 21. mars 2022, hvor det blant annet ble vedtatt gjennomføre videre utredninger. Videre avklaringer med nærliggende kommuner angående legevakt er pågående.¹⁷

Det er flere momenter ved Karmøys legevaktordning som kontrollutvalget lurer på. Dette gjelder for eksempel om organiseringen er hensiktsmessig og om tiltakene som er iverksatt for å rekruttere nøkkelkompetanse fungerer. Et mulig risikobilde som ble uttrykt er om det bygges mange legevakter, men at en ikke evner å rekruttere leger til å jobbe der. Dette fremgikk av vårt dialogsmøte.

Ifølge HØP-en vil det vurderes hvordan legevakttjenesten kan organiseres i framtiden for å sikre nødvendig bemanning og forsvarlige tjenester til befolkningen.¹⁸ Det pekes på at det å skape større legevakt vil gi forutsigbarhet for både innbyggere og leger, og at dette kan hjelpe med rekrutteringen av flere leger til kommunen. Det vil også kunne gi et større fagmiljø, med bedre muligheter for faglig utvikling og kompetansedeling.¹⁹

¹⁶ [HØP 2024-2027, s. 231](#)

¹⁷ Ibid., s. 101

¹⁸ Ibid., s. 224

¹⁹ Ibid., s. 230

4.3.5 VURDERING

Vurderingene oppsummeres i tabellen under. Vi kommer også med noen korte forslag til hva som kan være aktuelle problemstillinger. Disse står i kursiv i kommentarfeltet.

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar
	Helse- og omsorg – kompetanse-utnyttelse	Kompetansegapet vil trolig øke i sektoren. Færre sykepleiere og helsefagarbeidere, økt behov. Skjerpet konkurranse mellom kommunene, som allerede nå har begynt å overby hverandre i kampen om arbeidskraften. Karmøy må fremover bruke kompetansen mer effektivt og samtidig være en attraktiv arbeidsgiver for de ansatte. Dersom Karmøy ikke klarer å skaffe til veie den riktige kompetansen, er det en risiko for redusert kvalitet og tilgjengelighet på helse- og omsorgstjenester.	<i>Dette er primært basert på befolknings-framskrivninger og rapporten fra helsepersonell-kommisjonen</i> <i>Hvordan klarer Karmøy å utnytte den samlede kompetansen for å sikre best mulige tjenester?</i>
	Rus og psykiatri	Behov og kompleksitet har økt. Et tema det er jevnlig fokus på i kommunen. Kommunen må håndtere mange «tunge» brukere selv. Risiko for at sårbare mennesker ikke får tilfredsstillende hjelp.	<i>I hvilken grad får brukerne god oppfølging?</i> <i>Hvordan tilrettelegger kommunen for rehabilitering?</i> <i>Sikrer Karmøy at det er brukermedvirkning?</i>
	Eldreomsorg	Flere eldre vil få behov for tjenester. Er tjenestetilbudet riktig dimensjonert og organisert, slik at framtidens økte behov kan bli dekket? Risiko for at en får utfordringer med å yte riktige tjenester på riktig nivå til riktig tid og sted. Dimensjonering og ressursbruk innen eldreomsorgen blir sentralt.	<i>I hvilken grad er tjenestene riktig dimensjonert for de neste årenes utvikling?</i> <i>I hvilken grad eksisterer det organisatoriske endringer som vil gi et bedre helhetlig tilbud?</i> <i>Tildeles tjenestene på riktig nivå?</i>

	Legevaktordningen	Veldig aktuelt tema for kommunen. Flere momenter som kontrollutvalget lurar på. Organisering viktig med tanke på kvalitet, ressursbruk, brukerfornøydhet og rekruttering.	<i>Er dagens organisering av legevakten hensiktsmessig?</i> <i>Har tiltakene for å rekruttere nøkkelpersonell lyktes?</i>
---	-------------------	--	---

4.4 SAMFUNN

4.4.1 INTEGRERING AV FLYKTNINGER

Karmøy bosatte totalt 564 flyktninger i perioden 2022-2023. For 2024 er kommunen anmodet om å bosette 340.²⁰

I dialogmøtet med administrasjonen ble det pekt på at mottakelsen av flyktninger har lagt press på boligtilgangen til personer innen rus og psykiatri.

Økte kostnader og et høyere press på tjenestene, er også vesentlige utfordringer.

Integreringstilskuddet går til bosetting og integrering i skole og arbeidsmarked, og kostnadsveksten må dekkes i ordinær drift. Det blir sentralt for Karmøy i årene som kommer å lykkes med integreringen, og få flyktningene ut i arbeid, slik at dette ikke blir en stor utgiftspost for kommunen.

4.4.2 VEDLIKEHOLDSETTERSLEP

Ifølge administrasjonen er det et stort vedlikeholdsetterslep på kommunale bygninger, veier og kaier. Det kommer også frem i HØP-en at det er flere områder med vedlikeholdsetterslep.²¹

Godt vedlikehold synes å være et satsingsområde. Ifølge HØP-en arbeides det systematisk for å avdekke forhold som må prioriteres i forhold til personsikkerhet og inneklima. Det arbeides også for å gjøre driften av bygningene så bærekraftig og energivennlig som mulig.²²

²⁰ Imdi

²¹ [HØP 2024-2027, s. 219](#)

²² [HØP 2024-2027, s. 170](#)

Vedlikehold av offentlige bygninger og veier er en investering i samfunnets velferd og fremtid, og er dermed vesentlig. Vedlikehold kan være kostnadsbesparende satt opp mot å bygge nytt. Det kan også knyttes opp mot Karmøys visjon om å være en bærekraftig kommune.²³

Det er også risiko involvert hvis vedlikeholdet ikke er tilstrekkelig, med tanke på oppfølgingen av lovverk og standarder som kommunen må rette seg etter.

4.4.3 DIGITALISERING

Samfunnet blir i økende grad digitalisert. Dette gjelder også offentlig sektor. Siden de fleste offentlige tjenester er kommunale tjenester, er kommunene en sentral aktør i dette arbeidet. Dette fører til økende krav og forventninger til at kommunene følger trenden.

I SSB sin undersøkelse Digitalisering og IKT i offentlig sektor fra 2022, svarte 5 av 10 kommuner at «manglende kompetanse i svært stor eller ganske stor grad hadde vært til hinder for utviklingen av kommunens digitale tjenester».²⁴ Ønske om økt digitalisering blant kommunene er økende. Fra 2018 til 2022 var det en markant økning i kommuner som svarte at de enten har utarbeidet en digitaliseringsstrategi og/eller iverksatt omfattende IKT-prosjekter.²⁵ I 2023 svarte 80,7 % av landets kommuner at digitaliseringstiltak vil føre til «økt kvalitet på tjenester for eksterne brukere».²⁶

Samtidig viser SSBs tall for alle kommuner, uavhengig av størrelse, at 72,1 % opplevde problemer med rekrutteringen av IKT-spesialister i 2023.²⁷

Å lykkes med rekruttering og å utvikle intern kompetanse, er en forutsetning for å få til nødvendige tiltak. Karmøy har en egen digitaliseringsstrategi som ble vedtatt kommunestyret 19.06.23.²⁸

²³ [Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030, s. 14](#)

²⁴ <https://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/informasjons-og-kommunikasjonsteknologi-ikt/artikler/digitalisering-i-kommunene>

²⁵ <https://www.ssb.no/statbank/table/14024/tableViewLayout1/>

²⁶ Ibid., SSB-KOSTRA.

²⁷ <https://www.ssb.no/statbank/table/12038/tableViewLayout1/>

²⁸ [HØP 2024-2027, s. 41](#)

4.4.4 BOLIGSOSIALT ARBEID

I dialogmøtet med administrasjonen var anskaffelse av boliger til sårbare grupper en utfordring som ble mye nevnt.

Også i HØP-en er dette et tema som vies oppmerksomhet. Det pekes blant annet på at ankomsten av flyktninger fra Ukraina, kombinert med høy prisvekst i markedet, har ført til økt etterspørsel i utleiemarkedet. Private utleiende kan nå velge mellom flere interesserte leietakere, noe som gjør det vanskelig for dem med lav boevne å få leie privat.²⁹

Kommunens boligsosiale handlingsplan for 2018-2023 har tre hovedmål: 1) Alle skal bo trygt og godt, 2) Alle med behov for tjenester, skal få hjelp til å mestre boforholdet, 3) Den offentlige innsatsen skal være helhetlig og effektiv.³⁰ En rekke aktiviteter knyttet til disse hovedmålene er nedsatt.³¹

Den nye boligsosiale loven, Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet, trådte i kraft 01.07.2023. Kommunene må nå ha oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Når det gjelder saksbehandlingen, presiserer loven at kommunen må fatte enkeltvedtak ved avgjørelse om boligsosial bistand til personer som ber om det. Videre stiller loven krav om at hovedinnholdet i bistanden skal angis i vedtaket og at det er en høy grad av brukermedvirkning.³²

Med alle disse momentene som grunnlag kan et eget forvaltningsrevisjonsprosjekt som undersøker det boligsosiale arbeidet som helhet være interessant, og det kan bidra med læringspunkter om en viktig utfordring i kommunen.

4.4.5 KLIMA- OG MILJØARBEID

Norge har forpliktet seg til å redusere sitt klimagassutslipp gjennom klimaloven, og har meldt inn et forsterket klimamål under Parisavtalen. Klimaloven sier at Norge skal redusere utslippene i 2030 med minst 50 prosent og opp mot 55 prosent sammenlignet med 1990-nivået. Ifølge HØP-

²⁹ Ibid., s. 109

³⁰ [Boligsosial handlingsplan 2018-2023, s. 14-15](#)

³¹ Ibid., s. 16-18

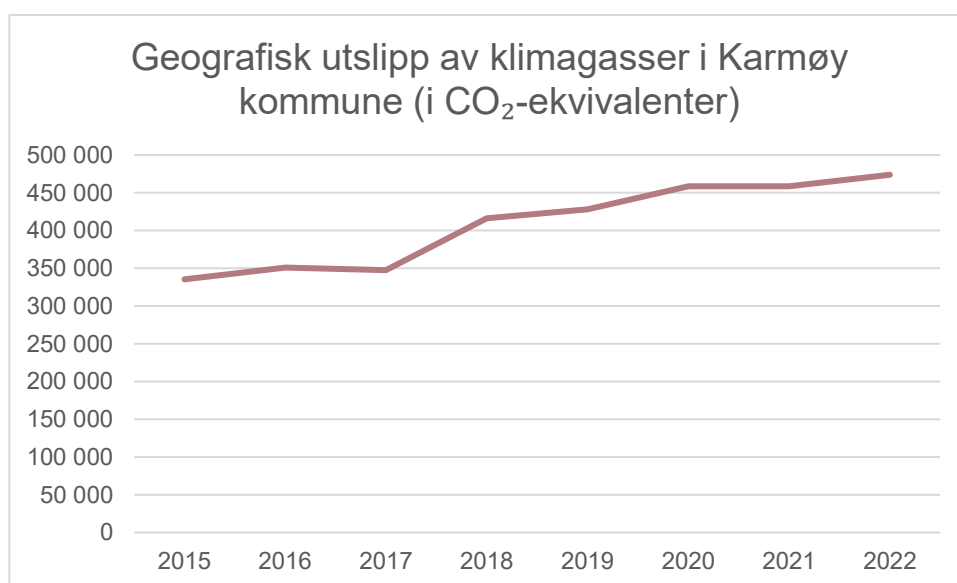
³² <https://www.husbanken.no/boligsosialt-arbeid/boligsosial-lov/>

en er det «nødvendig med raske og omfattende endringer i de fleste sektorer om vi skal nå dette målet og Karmøy kommune må derfor være en aktiv bidragsyter».³³

Kommunens arbeid med klima og miljø var et samtaleemne i våre dialogmøter med både kontrollutvalget og administrasjonen.

I Karmøys siste vedtatte kommunedelplan for klima og energi, er det et mål å årlig redusere klimagassutslippene. Samtidig er det ikke gitt et konkret mål for mengde redusert klimagassutslipp.³⁴

Figur 6 Geografisk utslipp av klimagasser i Karmøy kommune (i CO₂-ekvivalenter)³⁵

Figuren over illustrerer totalt utslipp av klimagasser i Karmøy siden 2015. Det har vært en stigende kurve.

Mye av utslippene kan forklares med at Karmøy har et høyt geografisk utslipp, med flere store industrivirksomheter i kommunen.³⁶ Flere klimatiltak er beskrevet i HØP-en.

³³ [HØP 2024-2027, s. 129](#)

³⁴ Ibid.

³⁵ [Miljødirektoratet](#)

³⁶ [HØP 2024-2027, s. 131](#)

I tråd med kommuneplanens samfunnsdel, hvor FNs bærekraftsmål vektlegges sterkt, er klima- og miljøarbeid vesentlig for kommunen. Det er et hovedmål at Karmøy kommune skal være «et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet».³⁷ Dette er et ambisiøst mål, og det er dermed også risiko for at en ikke oppnår det.

4.4.6 VURDERING

Vurderingene oppsummeres i tabellen under. Vi kommer også med noen korte forslag til hva som kan være aktuelle problemstillinger. Disse står i kursiv i kommentarfeltet.

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar
	Integrering av flyktninger	Integrering involverer mange tjenesteområder. Risiko for at kommunen ikke er godt nok rigget til å håndtere de siste årenes vekst av flyktninger. Å lykkes med integrering og sysselsetting av flyktningene er viktig for både kommuneøkonomien og enkeltmenneskene.	<i>Sikrer Karmøy at flyktningene mottar den oppfølgingen de har krav på?</i> <i>Hvordan fungerer språkopplæringen?</i> <i>I hvilken grad legger Karmøy til rette for sosial integrering?</i>
	Vedlikeholdsetterslep	Vedlikehold av bygninger og veier kan være kostnadsbesparende i forhold til om man må bygge nytt. Bygninger og veier er ofte store investeringer, og ved å sørge for at de er i god stand, sikrer man at kommunen får mest mulig igjen for investeringen. Vedlikehold sikrer at bygninger og veier er i tråd med lover og standarder.	<i>I hvilken grad har Karmøy et tilfredsstillende planleggings- og styringssystem for vedlikehold av kommunale bygninger og veier?</i> <i>I hvilken grad har Karmøy mål, strategier og tiltak for å sikre et godt verdibevarende vedlikehold av kommunale bygninger og veier?</i>

³⁷ [Kommuneplanens samfunnsdel, s. 35](#)

	Digitalisering	Etter planen skal det utgis en ny nasjonal digitaliseringsstrategi i løpet av 2024. Forventningene blir bare større og større for hvert år og kommunen må være tilpasningsdyktig. Tiltak kan effektivisere kommunen på sikt hvis gjennomført riktig.	<i>I hvilken grad tilbyr Karmøy digitale løsninger i sin kontakt med innbyggerne?</i> <i>Hvordan opplever innbyggerne kontakten gjennom kommunen sine digitale informasjonskanaler?</i> <i>I hvilken grad jobbes det for å utvikle digital kompetanse og iverksette digitaliseringsprosjekter internt i kommunen?</i>
	Boligsosialt arbeid	Ny boligsosial lov tredde i kraft i fjor. Flere krav kommunen må innrette seg etter. Høy etterspørsel etter bolig og vanskelig marked. De med lav boevne er en sårbar gruppe.	<i>Er Karmøys boligsosiale arbeid i samsvar med lovverk?</i> <i>Har kommunen god ressursutnyttelse på dette området?</i>
	Klima- og miljøarbeid	Kommune-Norge er en viktig part for å nå statens klimamål. Karmøy har selv et stort fokus på bærekraftig utvikling i sitt planverk. Miljøaspektet er også viktig. Karmøy har et mål om å ivareta arts mangfold og økosystemer.	<i>Er kommunens arbeid på klima- og miljøfeltet hensiktsmessig organisert?</i> <i>Hvordan følger kommunen opp og rapporterer om måloppnåelse for satte klima- og miljømål?</i>

4.5 ADMINISTRASJON

4.5.1 STYRING AV INVESTERINGSPROSJEKTER

Ifølge Direktorat for økonomistyring bruker offentlig sektor om lag 740 milliarder per år på kjøp av varer og tjenester og «anskaffelser utgjør ofte 40-60 prosent av offentlig sektors samlede

kostnader».³⁸ DFØ peker videre på at de fleste offentlige virksomheter har et stort potensial for å jobbe mer effektivt og målrettet med anskaffelsene sine.

I dialogmøtet med administrasjonen ble det nevnt at det har vært en del investeringsprosjekter med økte rammer, men at dette stort sett har vært før oppstart av byggingen. Det ble også pekt på at det er en utfordring med økte krav til kompetanse og kvalitet – og at dette gjelder i alle ledd.

Dette er et svært relevant område for forvaltningsrevisjon. Vår generelle erfaring fra kommunesektoren tilsier at innkjøpsområdet har risiko for feil i forbindelse med etterlevelsen av reglene om offentlige anskaffelser.

Det er vesentlig at Karmøy har rutiner og metoder for å sikre kontroll med fremdrift, kvalitet og utgifter på større investeringsprosjekter. Kommunen går som kjent nå inn i en periode med flere store investeringsprosjekter – for eksempel en rekke nye skoler.³⁹

4.5.2 AREALBRUK

Kommunens arealbruk ble fremhevet av administrasjonen i vårt dialogmøte. Det ble blant annet poengtert at det er risiko for et kryssende målbilde i kommunen; Karmøy har mål om vern, men en ønsker også utvikling i næringslivet.

Inntrykket om et kryssende målbilde stemmer godt med det som kommer frem i kommunens planer og styringsdokumenter. Kommunen står for nesten 30 % av all verdiskapning i samfunnet, og har derfor et stort samfunnsansvar.⁴⁰ I arealstrategien fremheves det også at «felles for de tre byene er behovet for økt handel og antall kontorarbeidsplasser».⁴¹

Samtidig er det en ambisjon om å bedre arealforvaltningen for å bidra til å redusere ødeleggelsene av leveområder for truede arter, viktige naturtyper og stanse tap av biologisk mangfold. Det er et ønske å «løfte fram betydningen av de goder, tjenester og produkter naturen leverer til oss og forvalte em til det beste for miljøet og samfunnet».⁴²

³⁸ <https://dfo.no/fagomrader/okonomiregelverket/anskaffelser-i-okonomiregelverket>

³⁹ [HØP 2024-2027, s. 170](#)

⁴⁰ [Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2027, s. 28](#)

⁴¹ [Kommuneplanens samfunnsdel \(arealstrategien, s. 43\)](#)

⁴² [Kommuneplanens samfunnsdel, s. 32](#)

Et mulig forvaltningsrevisjonsprosjekt kan for eksempel se nærmere på hvordan kommunens arealbruk har utviklet seg over tid, og om det foregår en bærekraftig arealutvikling i kommunen.

4.5.3 AVVIKSSYSTEMET

Forvaltningsrevisjonsrapporten *Kompetanse og rekruttering* fra 2022 undersøkte en bred del av aspektene ved kommunens rolle som arbeidsgiver. Et viktig område den ikke tok for seg er kommunens avvikssystem.

Det er mange grunner til at det er vesentlig at Karmøy kommune har et tilstrekkelig avvikssystem.

For det første vil et godt avvikssystem gjøre det mulig å identifisere, dokumentere og analysere feil og mangler i kommunens tjenester.

For det andre kan god håndtering av avvik gi verdifulle læringsmuligheter. Dette kan bidra til læring og utvikling i kommunen.

For det tredje kan et godt avvikssystem bety tryggere og mer effektive arbeidsforhold. Det viser at kommunen tar de ansattes bekymringer på alvor og arbeider aktivt for å forbedre arbeidsmiljøet.

4.5.4 OMSTILLING PÅ GRUNN AV DEMOGRAFISKE ENDRINGER

Andelen unge mellom 0-19 år er ventet å minske med 13,5 % (1469 personer) frem mot 2034.

I grunnskolen (6-15 år) er antall elever estimert til å reduseres med 18,9 % (1091 personer) i tilsvarende tidsrom. Samtidig vil antall barn i barnehagealder (1-5 år) falle 5,8 % (136 personer).

Det er risiko for at et redusert barneantall i barnehagene og skolene vil utfordre kommunen på å sikre en ressurseffektiv drift. Det kan potensielt bli flere plasser enn det er behov for.

Denne utviklingen skjer parallelt med at det vil være et økt antall eldre som vil ha behov for helsetjenester.

Problemstillingene knyttet til tilpasninger av tjenestetilbudet vil dermed bare forsterke seg. Da er det av stor betydning at kommunen har gode planer for slike tilpasninger. Samtidig er tilbud i eget nærmiljø et gode som ofte verdsettes høyt av både familier og ansatte. Da må kommunen ha en helhetlig tilnærming som finner balansen mellom lokale behov og samlet ressursbruk, og som

tar inn over seg følgene av betydelige demografiske endringer innen både oppvekst- og helsefeltet.

En større gjennomgang av organisering og dimensjonering av Karmøy sitt tjenestetilbud er et mulig tema for forvaltningsrevisjon. Hvordan arbeider kommunen med dimensjonering og ressursbruk på området, særlig i lys av fremtidig behov og demografiske endringer?

4.5.5 VURDERING

Vurderingene oppsummeres i tabellen under. Vi kommer også med noen korte forslag til hva som kan være aktuelle problemstillinger. Disse står i kursiv i kommentarfeltet.

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar
	Styring av investeringsprosjekter	Karmøy har flere investeringsprosjekter de kommende årene. Vår generelle erfaring fra kommunesektoren tilsier at innkjøpsområdet har risiko for feil i forbindelse med etterlevelsen av reglene om offentlige anskaffelser. Fare for budsjett- og tidsoverskridelser.	<i>En FR kan undersøke hvordan anbudsprosessene fungerer og om kommunen etterlever regelverket.</i>
	Arealbruk	Bærekraft helt sentralt i planer og styringsdokumenter i kommunen. Også viktig med næringsvekst – lykkes kommunen med å føre en bærekraftig arealforvaltning?	<i>Hvordan har arealdisponeringen utviklet seg over tid?</i> <i>I hvilken grad er kommunens arealforvaltning i tråd med kommunens satsning på bærekraft?</i>
	Avvikssystemet	Allerede blitt gjennomført forvaltningsrevisjon på de fleste aspekter ved kommunen som arbeidsgiver. Avvikssystem ikke undersøkt. Et godt avvikssystem gjør det mulig å identifisere, dokumentere og analysere feil og mangler i kommunens tjenester. For det andre kan god håndtering av avvik gi verdifulle læringsmuligheter. Dette kan bidra til læring og utvikling i kommunen.	<i>Hva slags system og rutiner er etablert for å kunne melde og håndtere avvik?</i> <i>Hva blir gjort på ulike nivåer i kommunen for å følge opp og lukke innmeldte avvik?</i>

		Det kan også gi tryggere og mer effektive arbeidsforhold.	<i>I hvilken grad bruker kommunen avvikssystemet til læring og forbedring?</i>
	Omstilling	Det blir færre barn og unge i Karmøy. Samtidig vil det blir flere eldre. Et mål for Karmøy bør være å dimensjonere tjenestetilbudet i takt med den demografiske utviklingen. Det kan være vanskeligere å bygge ned tjenester enn å bygge dem opp. Kvaliteten på tjenestene må også etterleve lovverket.	<i>I hvilken grad har kommunen dimensjonert sitt tilbud på hhv. skole- og barnehage-området?</i> <i>I hvilken grad arbeider kommunen systematisk med dette?</i> <i>Hva vurderes til å være viktige utfordringer og muligheter?</i>

5 FORVALTNINGSREVISJONER

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner	Årstall
Ivaretagelse av oppgaver ifm. samhandlingsreformen	2019
Personvern	2019
Tidlig Innsats	2020
Kvalitets- og journalsystem sykehjem	2021
Kompetanse og rekruttering	2022
Kommunale havner og kaianlegg	2023
BPA-ordningen	2024

Ikke gjennomførte forvaltningsrevisjoner
Arbeidsmiljø og ytringsklima
Næringsutvikling
Beredskap, hendelser og katastrofer
Mangelfull måloppnåelse knyttet til miljø og klima
Økonomisk bærekraft
Utnyttelse av IKT-system
Oppfølging av investeringsprosjekt
Samspill politikk og administrasjon
Rus og psykisk helse
Samhandling mellom tjenestene
Internkontrollsystem i kommunen
Helse, miljø og sikkerhet (HMS)
Likestilling
Haugaland brann og redning IKS
Haugaland Næringspark AS
Solstein AS

Ikke gjennomførte eierskapskontroller
Generell eierstyring av Karmøy kommune
Haugaland Kraft AS
Haugaland Vekst IKS
Karmøy Næringsfond AS
Karmsund Havn IKS

6 STATLIGE TILSYN

Årstall	Område	Tema	Utført av
2020	Drikkevann	Vannforsyningssystem	Mattilsynet
2020	Barnevern	Barnevernet sitt arbeid med undersøkingar	Statsforvalteren i Rogaland
2021	Landbruk	Forvaltningskontroll av tilskuddsordninger på landbruksområdet	Statsforvalteren i Rogaland
2022	Integrering	Integreringsloven	Statsforvalteren i Rogaland
2022	Drikkevann	Revisjon i vannforsyningssystem	Mattilsynet
2022	Barnehage	FNT- Barnehagemyndighet	Statsforvalteren i Rogaland
2023	Miljø og klima	Aksjon for å mudre, dumpe og utfyllingstiltak i sjø	Statsforvalteren i Rogaland
2023	Personvern	Brevkontroll - Etterlevelse av regelverkets krav til personopplysningssikkerhet	Datatilsynet
2023	Matrikkelen	Matrikkellovtilsyn	Statens Kartverk
2023	Sosial	Tilsyn etter sosialtjenesteloven	Statsforvalteren i Rogaland
2023	Drikkevann	Revisjon/inspeksjon	Mattilsynet
2023	Helse og omsorg	Tilsyn med barn i barne- og avlastningsboliger	Statsforvalteren i Rogaland
2024	Helse og omsorg	Kommunen sitt arbeid med å forebygge og følge opp vold og overgrep i sykehjem	Statsforvalteren i Rogaland
2024	Arbeidsmiljø (4 tilsyn)	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - stedlig tilsyn	Arbeidstilsynet
2024	Arbeidsmiljø	Tilsyn arbeidsvilkår - offentlige oppdragsgivere - lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter	Arbeidstilsynet
2024	Miljø og klima	Kommunetilsyn med kommunens forsøplingsmyndighet (§28)	Statsforvalteren i Rogaland
2024	Samfunnssikkerhet og beredskap	Felles tilsyn med samfunnssikkerhet og helse/beredskap	Statsforvalteren i Rogaland

7 KOMMUNALE SELSKAPER

7.1 INNLEDNING

Det snakkes om eierstyring når kommunen har valgt å opprette selskaper som skal sørge for tjenester til kommunens innbyggere. Virksomhet som forvaltes av kommunens administrasjon med kommunedirektøren som øverste administrative leder, er ikke å anse som eierstyring.

I denne sammenheng forstås derfor eierstyring som å sørge for at kommunens interesser forvaltes i tråd med formålene satt for selskapene. Det offentlige forvalter våre skattepenger og skal løse lovpålagte oppgaver og tilby tjenester til innbyggere. Derfor bør eierne være fremoverlente, informerte og interesserte i sine selskaper.⁴³

God eierstyring er viktig for å:

- oppnå de mål eierne har hatt med opprettelsen av selskapet
- forvalte ressursene på best mulig måte
- kontrollere risiko

7.2 LOVREGLER

Ifølge kommuneloven § 23-2.1c skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Ifølge kommuneloven § 23-2.1d skal kontrollutvalget også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).

Det kan gjennomføres både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskaper. Dette innebærer hvordan eierskapsoppfølgingen er gjennomført (eierskapskontroll) og forvaltningsrevisjon av selskapet (hvordan utvalgte sider ved driften av selskapet er gjennomført). Det kan gjennomføres eierskapskontroll uten forvaltningsrevisjon av én eller flere selskaper, og det kan gjennomføres eierskapskontroll av kommunes eierstyring av samtlige selskaper som er omfattet av denne type kontroll.

Selskapstyper som er omfattet av eierskapskontroll er:

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefellesskap

⁴³ [Hva kjennetegner god eierstyring? - NKRF](#)

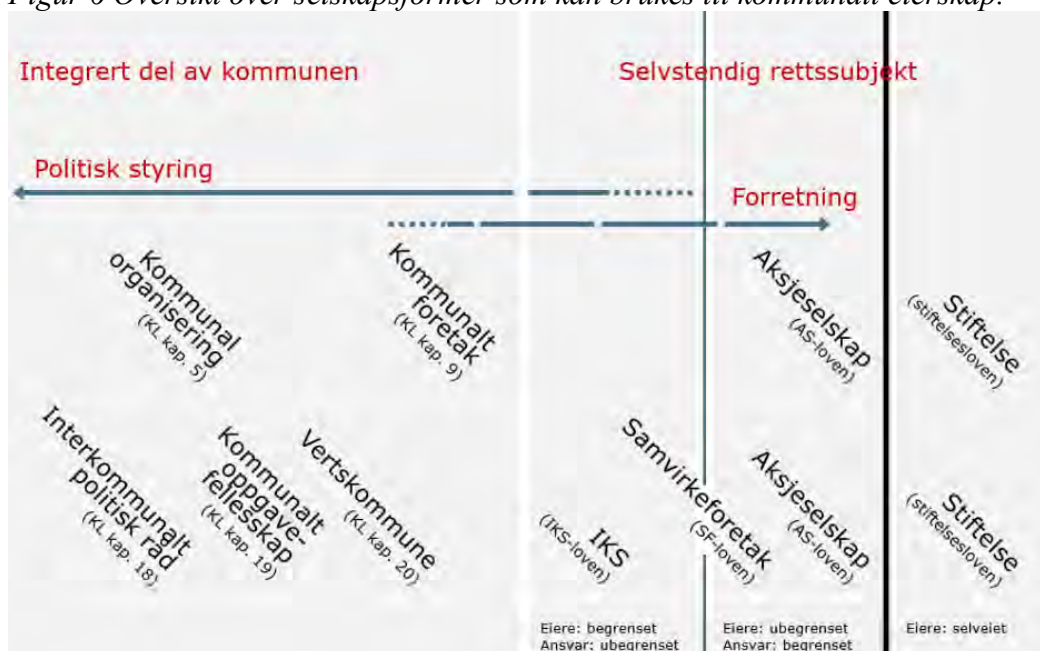
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

7.2.1 HVILKE SELSKAPSFORMER ER OMFATTET AV EIERSKAPSKONTROLL?

Eierskapskontroll i selskaper omfatter alt kommunalt/fylkeskommunalt eierskap som er organisert med hjemmel i andre lover enn kommuneloven, samt interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap (så lenge de er organisert som selvstendige rettssubjekter). Inkludert er dermed aksjeselskaper (AS), interkommunale selskaper (IKS) og samvirkeforetak (SA).

Utenfor rekkevidden av eierskapskontroll er f.eks. kommunale foretak (KF) og interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekter. Vertskommunesamarbeid kan ikke være selvstendige rettssubjekter. Heller ikke stiftelser og foreninger omfattes av regelverket om eierskapskontroll. Kommunale foretak (KF) kan gjøres gjenstand for forvaltningsrevisjon på lik linje med annen kommunal virksomhet.

Figur 6 Oversikt over selskapsformer som kan brukes til kommunalt eierskap.

Eierne står ganske fritt i valg av selskapsform. Aksjeselskapsformen er imidlertid lovkrav eller anbefaling for en rekke typer virksomheter (energiproduksjon, arbeidsmarkedsbedrifter og bompengeselskaper). Aksjeselskapsformen kan anses godt tilpasset for virksomheter som opererer i et marked med risiko- og konkurranseeksponering.

IKS-formen kan anses godt tilpasset for virksomheter som håndterer kommunale oppgaver i egenregi for eierne (deltakerne) og hvor det ellers ikke er aktuelt med fortjeneste/utbytte (typisk virksomheter som driver med kultur, idrett eller under selvkostregimet). Slike selskap opprettes gjerne når dette gir en effektivitet i kommunenes tjenesteproduksjon. Dersom det drives næring

med fortjeneste/utbyttmuligheter i et IKS, vil dette ofte være skilt ut i heleide datterselskaper som er aksjeselskaper.

7.2.2 HELEIDE OG DELEIDE KOMMUNALE SELSKAPER

Heleide kommunale selskaper

Kontrollutvalget har innsynsrett i heleide selskaper iht. kommuneloven § 23-6. Med heleide selskaper mener vi aksjeselskaper kun eid av kommuner/fylkeskommuner og interkommunale selskaper (IKS-er). I tillegg kommer de to samarbeidsformene kommunalt oppgavefellesskap og interkommunalt politisk råd. Kommunalt oppgavefellesskap gjelder imidlertid stort sett friluftsråd.

Deleide kommunale selskaper

Med deleide selskaper mener vi selskaper hvor det er andre typer eiere (private, staten e.a.). Med deleide selskaper har ikke kontrollutvalget innsynsrett. Det samme gjelder andre selskapsformer enn nevnt i kommuneloven § 23-6 (eksempelvis samvirker). Forvaltningsrevisjon i de nevnte selskaper kan bare foretas etter avtale med øvrige eiere eller når det eventuelt er vedtektsfestet. Det kan imidlertid nå uansett gjennomføres en kontraktsrevisjon, jf. kommuneloven 23-6, siste ledd.

7.3 SELSKAP SOM KAN OMFATTES AV EIERSKAPSKONTROLL

Karmøy kommune Selskap	Heleid AS	IKS	Deleid AS	Annet
Karmøy Kino AS	100 %			
Karmøy Næringsfond AS	100 %			
Solstein Holding AS	100 %			
Haugalandmuseet AS	20 %			
Holding Haugaland Næringspark AS	46,05 %			
Haugaland Brann & Redning IKS		37,16 %		
Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS		35,79 %		
Haugaland Vekst IKS		9,09 %		
Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS		10,19 %		
Karmsund Havn IKS		38,46 %		
Krisesenter Vest IKS		23,52 %		
Rogaland Revisjon IKS		8,19 %		
Aktio AS			8,29 %	
Aski AS			55,04 %	
Byggopp, Opplæringskontor for Bygg- og Anleggsteknikk Rogaland AS			0,19 %	
Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS			22,09 %	
E134 Haukelivegen AS			2,17 %	
Fjord Norge AS			0,24 %	
Haugaland Kraft AS			34,72 %	
HIL-Hallen AS			5 %	
Marin Energi Testsenter AS			8,05 %	
Munor Musikkelskapet Nordvegen AS			26,67 %	

Norsk Bane AS			0,95 %	
Rogaland Ressurssenter AS			1,70 %	
Storhall Karmøy AS			10,00 %	
Biblioteksentralen SA				N/A
Friluftsrådet Vest Kommunalt Oppgavefellesskap				N/A

7.4 KOMMUNEN SOM EIER

Karmøy kommune sin eierskapsmelding er fra 2022 og stikkprøver foretatt av eierskapsmeldingen tyder på at den var oppdatert da den ble lagt frem for kommunestyret.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen og plan for eierskapskontroll i perioden 2020-2024 ble en generell eierskapskontroll av Karmøy kommune anbefalt da det i perioden 2016-2020 ikke hadde blitt utarbeidet en eierskapsmelding. Det ble også stilt spørsmål om kommunens eierskap i over 20 selskaper i tilstrekkelig grad ble fulgt opp.⁴⁴

Det ble ikke gjennomført en generell eierskapskontroll av kommunen i forrige periode, og selv om det ble fremlagt en ny eierskapsmelding i 2022, kan det være hensiktsmessig å se på i hvilken grad kommunen følger opp formelle lovkrav og egne prinsipper/rutiner for eierstyring.

7.5 HELEIDE AKSJESELSKAPER

- Haugaland Næringspark AS: Haugaland Næringspark er Norges største ferdigregulerte næringsområde med eget havneanlegg med dypvannskai. Parken ligger ved Gismarvik i Tysvær kommune i Rogaland.

I 2018 ble Haugaland Næringspark solgt til kommunene Karmøy, Haugesund, Tysvær, Vindafjord og Bokn. Kjøpesummen på 350 millioner kroner ble gjort opp ved motregning av lån kommunene hadde til Haugaland Kraft. Morselskapet Holding eier 100% av aksjene i Haugaland Næringspark AS, som igjen eier 100% av datterdatterselskapet Gismarvik Bygg AS.

Det er per i dag liten aktivitet i morselskapet, men datterselskapet Haugaland Næringspark AS hadde i 2022 en omsetning på 16 millioner og et negativt årsresultat på 322 000 kroner. Selskapet har ifølge proff.no god soliditet (19,6%) og meget god likviditet (22,22%).

Det ble gjennomført en kombinert «selskapskontroll» av Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark AS i 2015.

⁴⁴ <https://kontrollutvalgene.no/wp-content/uploads/2020/06/Risiko-og-vesentlighetsvurdering-KK-190620.pdf>

7.6 INTERKOMMUNALE SELSKAPER

- Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS (IKA): Interkommunalt Arkiv i Rogaland (IKA) er et selvstendig interkommunalt selskap, eid av fylkeskommunen, 22 kommuner og to interkommunale selskaper i Rogaland. Det ble sist gjennomført en selskapskontroll av selskapet i 2013.
- Rogaland Revisjon IKS: Forrige selskapskontroll ble gjennomført i 2011 av ReVisor AS.
- Haugaland Vekst IKS: Selskapet ble stiftet i 2004 og har som formål å drive regionalt nærings- og utviklingsarbeid. Selskapet er eid av ti kommuner på Haugalandet, samt Rogaland fylkeskommune. Det har ikke vært utført eierskapskontroll av selskapet i nyere tid.

Selskapet hadde i 2022 en omsetning på 13,9 millioner kroner, og et årsresultat på 1,8 millioner. Selskapets likviditet og soliditet fremstår som meget god.

Det har ikke vært gjennomført eierskapskontroll av selskapet i nyere tid.

- Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS: HKS IKS er et interkommunalt selskap som utfører sekretariatstjenester til kontrollutvalgene i kommunene Bokn, Etne, Haugesund, Karmøy, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord.

Selskapet har de siste årene hatt en tilfredsstillende økonomisk situasjon og risikoen vurderes som lav.

- Krisesenter Vest IKS: Krisesenter Vest IKS har 17 eierkommuner og avdelinger i Haugesund og på Stord. Alle kommuner er pålagt å ha et tilbud til innbyggere som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Krisesenteret gir et bo- og dagtilbud til kvinner, barn, menn og LHBT-personer.
- Karmsund Havn IKS: Er eid av Karmøy, Haugesund, Tysvær, Bømlo, Sveio og Bokn kommune. Karmøy og Haugesund er de største eierne med 34,86% hver. Tysvær og Bømlo eier 7,69%, mens Bokn og Sveio eier 3,85%.

Karmsund Havn IKS forvalter et av landets største og mest trafikkerte havneområder, og samarbeider tett med regionens tyngste aktører innenfor all maritim virksomhet. Selskapet forvalter eiendoms- og infrastrukturverdier for over 3 milliarder, og har hovedkontor på Garpeskjær i Haugesund.⁴⁵

⁴⁵ [Karmsund Havn](#)

Selskapet forvalter store verdier og både administrasjonen og kontrollutvalget i Karmøy trekker Karmsund Havn IKS som aktuelt for eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon i denne perioden. Det må også presiseres at Haugesund kontrollutvalg bestilte en eierskapskontroll av selskapet i 2021 som ble gjennomført av KPMG.⁴⁶

Videre ønsker selskapet å omgjøres fra et IKS til AS for å øke lånerammen og utvikle selskapet. Det er lagt opp til at eierne må ta stilling til dette spørsmålet i løpet av 2024.⁴⁷

- **Haugaland Brann og Redning IKS:** Haugaland brann og redning IKS er et samarbeid mellom seks kommuner på Haugalandet for å løse kommunene sitt ansvar og sine plikter etter brannvernloven. Haugaland brann og redning IKS har vært i drift siden 1. juli 2018.

I 2020 hadde kommunen ni eiere. I dialogmøte med administrasjonen i Karmøy kommune trekkes Haugaland Brann og Redning IKS frem som aktuell for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i perioden. I møte med administrasjonen i Vindafjord kommune stilles det spørsmål ved hvordan robustheten i tjenestene er når stadig flere kommuner har trukket seg ut – og om dette har noen konsekvenser for innbyggerne i eierkommunene.

Selskapets økonomiske situasjon i 2019 var god med en omsetning på 107 millioner kroner og årsresultat på 8,6 millioner. Selskapet har ikke levert regnskap til Brønnøysundregistrene siden den gang.

7.7 DELEIDE AKSJESELSKAPER

Karmøy kommune har eierskap i en rekke deleide aksjeselskaper sammen med både offentlige og private eiere. Kun de mest aktuelle selskapene vil bli omtalt her.

Haugaland Kraft AS

Hovedvirksomhetene til Haugaland Kraft er produksjon, overføring og omsetning av elektrisk kraft, samt utbygging og drift av fibernettverk. Konsernet består i dag av ett morselskap (Haugaland Kraft AS) og fire heleide datterselskaper: Haugaland Kraft Energi, Haugaland Kraft Fiber, Fagne og Endra. I tillegg er selskapet majoritetseier i Sunnhordland Kraftlag og Afiber og er deleier i Deep Wind Offshore, Havnekraft og Datek.

Konsernet eies av kommunene Karmøy, Haugesund, Tysvær, Vindafjord, Sveio, Utsira, Suldal, Sauda, Ullensvang, Etne, Fitjar og Bømlo samt selskapene Finnås Kraftlag SA, SØK AS, Fitjar Kraftlag SA.

⁴⁶ <https://kontrollutvalgene.no/wp-content/uploads/2021/06/Rapport-EK-Karmsund-Havn-IKS.pdf>

⁴⁷ [Karmsund Havn, Politikk | Forbereder framtiden for Karmsund Havn \(h-avis.no\)](https://h-avis.no/karmsund-havn-politikk/forbereder-framtiden-for-karmsund-havn)

Selskapet er viktig både som leverandør av kritiske samfunnstjenester og infrastruktur, men også økonomisk – i form av betydelige utbyttebetalinger til eierne. Konsernet betalte ut totalt 500 millioner kroner til eierne i 2023, derav 175 millioner kroner til Karmøy kommune.

Både administrasjonen og kontrollutvalget i Karmøy trekker frem Haugaland Kraft AS som et aktuelt selskap for eierskapskontroll i perioden. I møte med administrasjonen andre eierkommuner trekkes risikoer knyttet til utbyttebetalingene som viktige og at disse risikoene bør belyses for eierne. Det ble sist gjennomført en selskapskontroll i 2015.

Aktio AS og Aski AS (arbeidsmarkedsbedrifter)

Karmøy kommune er medeier i arbeidsmarkedsbedriftene Aktio AS og Aski AS. Eierandelen er på henholdsvis 8,29 og 55,04 prosent.

I 2020 og 2021 ble det vedtatt omstrukturering av selskapene. Dette på bakgrunn av at ESA og NAV satte nye krav til at selskaper som driver med Arbeidsforberedende trening og Varig tilrettelagt arbeid må skille den skjermede virksomheten fra konkurranseutsatt virksomhet. Bakgrunnen for dette var å forhindre at selskapets konkurranseutsatte virksomhet ikke skulle subsidieres av den fullfinansierte delen. Virksomheter som ønsket å drive med konkurranseutsatt virksomhet, i form av blant annet anbudsutsatte arbeidsmarkedstiltak – kunne ikke lenger drive dette i samme selskap som leverte AFT og VTA

Aski er en arbeids- og inkluderingsbedrift som leverer tjenester til personer som står utenfor arbeidslivet og som ønsker å komme i gang med jobb og/eller utdanning. Forretningsområdene til konsernet er barnehage, profilering, kjøkkenglede med produksjon av kjøkken, garderobe og bad. I 2021 omstrukturerte Aski virksomheten for å etterleve kravene fra ESA og NAV. Daværende Aski AS ble etablert som morselskap, med Aski Barnehage AS, Aski Arbeid og Inkludering AS og Aski Detaljhandel AS (allerede etablert) som datterselskaper.

Aktio er en arbeidsmarkedsbedrift, hvor virksomhetens formål er avklaring og kvalifisering for personer som har falt utenfor arbeidslivet, med sikte på formidling til ordinært arbeidsliv eller utdanning. Holdingselskapet Aktio AS ble etablert som morselskap i 2021, og er heleier av datterselskapene Aktio Kompetanse AS, Haugaland Idrettsbarnehage AS, Aktio Eiendom AS og MC-Butikken AS. Aktio Kompetanse AS er det nye attføringsselskapet som inneholder de skjermede leveransene til AFT, mens de øvrige datterselskapene ble etablert for konkurranseutsatt virksomhet som anbudsleveranser og andre leveranser.

7.8 VURDERING

Vurderingene oppsummeres i tabellen under. Vi kommer også med noen korte forslag til hva som vil kunne være aktuelle problemstillinger. Disse står i kursiv i kommentarfeltet.

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar/problemstilling
	Karmøy kommunes oppfølging av eierskap	En generell eierskapskontroll var prioritert i forrige periode, men ble ikke gjennomført. Eierskapsmeldingen ble sist oppdatert i 2022. En generell eierskapskontroll kan se på i hvilken grad kommunen følger opp sine prinsipper og retningslinjer for eierstyring. Kommunen har en rekke selskaper i sin portefølje. Manglende etterlevelse av krav utgjør en risiko for at kommunen kan oppfattes som en passiv eier, føre til lenger avstand mellom folkevalgte og selskap, usikkerhet rundt eierskap og formål med eierskap.	<i>Generell eierskapskontroll av Karmøy kommune.</i> <i>I hvilken grad følger kommunen opp formelle lovkrav og egne prinsipper for eierstyring?</i> <i>I hvilken grad følger kommunen opp selskapene i samarbeid med andre eiere – både offentlige og private?</i>
	Haugaland Brann og Redning IKS	Viktig tjenesteleverandør for kommunen og leverandør av samfunnskritiske tjenester. Selskapet har hatt en utfordring med at flere eiere har trukket seg ut de siste årene. Administrasjonen i flere kommuner stiller spørsmål ved hvordan selskapet følger opp sin tjenesteproduksjon.	<i>Økonomi og drift.</i> <i>Viktig tjenesteleverandør.</i> <i>Hvordan sikre robusthet i tjenestene når flere av eierne har trukket seg ut?</i> <i>I hvilken grad har kommunene gode rutiner for å forvalte sitt eierskap i samarbeid med andre?</i>
	Haugaland Kraft AS	Viktig tjenesteleverandør av samfunnskritisk infrastruktur og funksjoner. Selskapet omsetter for flere milliarder og betaler betydelige utbytter til eierne. Risiko knyttet til utbyttebetalinger bør belyses. Samtidig har selskapet både offentlige og private eiere som skal forvalte sine interesser.	<i>Lenge siden sist prosjekt.</i> <i>Økonomisk risiko.</i> <i>I hvilken grad har kommunene gode rutiner for å forvalte sitt eierskap i samarbeid med andre?</i>

VEDLEGG

SKRIFTLIGE KILDER

- Relevant regelverk og nasjonale føringer
- Kommunens planer, budsjett og årsrapporter
- Informasjon om selskaper som kommune har eierinteresser i
- Kommunens eierskapsmelding
- Tilsynsrapporter fra andre
- Tidligere forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller
- Ulike former for statistikk, for eksempel fra SSB, Framsikt og IMDI Agenda Kaupang, Norges best styrte kommuner – Kommuneindeksen 2023
- [*Rapport, EVALUERING AV BARNEVERNREFORMEN. Første statusrapport med søkelyset på forebygging og tidlig innsats.*](#) Menon Economics, NTNU Samfunnsforskning. Desember 2023.
- Udir ([Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging i ny opplæringslov | udir.no](https://udir.no/tilpasset-oppl%C3%A6ring-og-individuell-tilrettelegging-i-ny-oppl%C3%A6ringslov))
- Helsepersonellkommissjonen – tid for handling, 2023
- Psykisk helsearbeid for barn og unge – en innsiktsrapport, Helsedirektoratet 2021
- Psykisk helse barn og unge, Stavanger kommune, Rogaland Revisjon 2023
- Ulike artikler, henvisninger i teksten

MUNTlige KILDER

- Kommunedirektørens ledergruppe
- Kontrollutvalgets medlemmer

Vedlegg til risiko- og vesentlighetsvurdering

EFFEKTIVITETSINDEKS – KARMØY KOMMUNE

Agenda Kaupang beregner en kommunes effektivitet ved å kombinere en kvalitetsindikator og en kostnadsindikator. Kvalitetsindikatoren er sammensatt av 86 forskjellige indikatorer innenfor ulike tjenesteområdene. Verdiene for hver kommune uttrykkes som standardavvik fra gjennomsnittet. Dette sikrer at indikatorer med stor variasjon ikke får for stor vekt. Kostnadsindikatoren er netto driftsutgifter justert for utgiftsbehov. I denne beregningen er også arbeidsgiveravgiften trukket ut siden den varierer mellom kommunene i landet. Denne indikatoren vises også som standardavvik fra gjennomsnittet.

For å beregne effektivitet bruker man gjennomsnittet av kvalitetsindikatoren og kostnadsindikatoren. Effektiv drift betyr tjenester med god kvalitet og lave kostnader.

Mer informasjon om metoden som er lagt til grunn for denne indeksen, se [kommuneindeksen 2023](#), fra Agenda Kaupang.

	Kvalitets- indeks	Kostnads- indeks	Effektivitets- indeks
Pleie og omsorg	▲	▲	▲
Grunnskole	▲	●	●
Barnehage	▲	▲	▲
Administrasjon	●	●	●
Helse	▲	●	▲
Sosial	▲	▲	▲
Barnevern	▲	▲	▲
Kultur	▲	●	▲
Brann og redning	▲	▲	▲
Plan	▲	▲	▲
Samferdsel	●	●	●
Bolig	▲	▲	▲
Samlet	▲	●	●

* Samlet vurdering for kvalitet og kostnad er basert på flere tjenesteområder enn presentert i modellen. Innenfor kostnadsindeksen vurderes 15 tjenesteområder, mens innenfor kvalitetsindeksen vurderes 13 tjenesteområder. Vi har valgt ut de tjenesteområdene som både hadde kvalitetsindeks og kostnadsindeks.

I tabellene vises standardavvik i forhold til gjennomsnittet. Vi har valgt å legge følgende kriterier til grunn; verdier mellom -0,5 og 0,5 standardavvik fra gjennomsnittet er moderat (gult), verdier over 0,5 er høyt (grønt) og verdier under -0,5 er lavt (rødt).

I en normalfordeling vil verdiene fordele seg slik:

- Gjennomsnittet har standardavvik 0
- 38 % av verdiene er innenfor $\pm 0,5$ standardavvik
- 68 % av verdiene er innenfor ± 1 standardavvik
- 95 % av verdiene er innenfor ± 2 standardavvik

Hvis kommunen i gjennomsnitt ligger 0,5 standardavvik over gjennomsnittet, er det ikke veldig mye. 31 % av verdiene i en tilfeldig fordeling vil være bedre/høyere enn dette. Hvis kommunen ligger 1,0 standardavvik over gjennomsnittet, er det mye. I en tilfeldig fordeling vil bare 16 % av verdiene være større enn 1 standardavvik fra gjennomsnittet.

Pleie og omsorg	Verdi	Vurdering
Ansatte med fagutdanning	83,6	
Ansatte med høyskoleutdanning	0,36	
Innbyggere 80+ uten tjenester	68	
Innbyggere 80+ i eget hjem	89,7	
Fysioterapeut per uke sykehjem	0,05	
Sykehjemsbeboere vurdert av lege siste år	77,8	
Geriatrisk sykepleier per innbygger 80+	21,03	
Ergoterapeut per 1000 innbygger 80+	3,86	
Andel korttid på sykehjem	0,23	
Tannstatus beboere sykehjem	65,53	
Ernæringsstatus sykehjem	52,97	
Demente med dagaktivitetstilbud	0,00	
Ernæringsstatus hjemmeboende 67+	9,38	
Dagaktivitetstilbud PU	41,12	
Vedtak om bistand arbeid og utdanning.	86,54	
Vedtak bistand aktiviteter.	82,61	
Årsverk psykisk helse/rus	3,3	
Årsverk videreutdanning i psyk/rus	1,14	
Andel døgn velferdsteknologi	0,75	
Fysioterapeut per innbygger	6,7	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Grunnskole	Verdi	Vurdering
Grunnskolepoeng	41,8	
Fravær	7,9	
Nasjonale prøver 5 trinn	49,67	
Nasjonale prøver 8 trinn	48,67	
Nasjonale prøver 9 trinn	52	
Fordypning 1-7 trinn	0,8	
Fordypning 8-10 trinn	0,84	
Godkjent utdanning	96,9	
Skolebidrag 1-4 trinn	0,2	
Skolebidrag 5-7 trinn	-0,9	
Spesialundervisning 1-4 trinn	0,2	
Trivsel 7	3,99	
Trivsel 10. trinn	3,77	
Gjennomført VGS	81	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Barnehage	Verdi	Vurdering
Foreldre tilfredshet	4,44	
Plasser per årsverk	5,89	
Dekning minoriteter	0,69	
Lekeareal per barn	5,3	
Tilsyn	0,16	
Barnehagelærere	43,3	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Admininstrasjon	Verdi	Vurdering
Sykefravær prosent	0	
Andel hele stillinger	0,71	
Alder på kommuneplanens samfunnsdel	2022	
Alder på kommuneplanens arealdel	2015	
Alder på ROS-analysen	2019	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

* I datasettet er det ikke rapportert inn tall for sykefravær, vurderingen på denne indikatoren er derfor misvisende.

Helse	Verdi	Vurdering
Nyfødte med hjemmebesøk av helsesykepleier	87,2	
Andel åpne fastlegelister	0	
Andel pasienter på liste med lege	90,8	
Helseundersøkelse 1.trinn	149,7	
Hjemmebesøk av jordmor	58,8	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Sosial	Verdi	Vurdering
Innbyggere 16-66 med sosialhjelp	0,04	
Innbyggere 16-24 med sosialhjelp	0,05	
Sosialhjelp mer enn 6 måneder	0,35	
Sosialhjelp som hovedinntekt	0,49	
Flyktninger aktivitet	67	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Barnevern	Verdi	Vurdering
Andel klienter 0-24 år	0,03	
Andel med hjelpetiltak	0,78	
Meldinger behandlet	1	
Undersøkelser avsluttet	0,97	
Evaluert plan	97,8	
Fosterhjem med tilsyn	.	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Kultur	Verdi	Vurdering
Utlån bibliotek per innbygger	3	
Besøk på biblioteket per innbygger	3	
Kinobesøk per innbygger	1,13	
Søkere kulturskole 6-15 år	14,1	
Besøk i fritidsklubb per innbygger 6-20 år	459	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Brann og redning	Verdi	Vurdering
Andel A-objekter med tilsyn, siste to år	38,8	
Andel piper feiet, siste to år	32,15	
Bygningsbranner siste to år	0,45	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Plan	Verdi	Vurdering
Saksbehandlingstid byggesaker 12 uker	43	
Saksbehandlingstid reguleringsplaner	144	
Gebyr byggesak enebolig	16950	
Byggesaker med faktisk tilsyn	0,05	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Samferdsel	Verdi	Vurdering
Kommunal vei med fast dekke	95,5	
Kommunale veier lagt til rette for syklist	8,3	
Kommunal vei med belysning	96,5	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

Bolig	Verdi	Vurdering
Boliger tilrettelagt for rullestolbrukere	0,72	
Startlån per 1000 innbygger	2358	
Samlet kvalitetindeks		
Samlet kostnadsindeks		
Effektivitetsindeks		

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	19.06.24	20/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene 18 – 22 blir tatt til orientering.

Vedlegg:

- 18. Statusrapport pr. juni 2024
- 19. Tertialrapport fra Rogaland Revisjon IKS
- 20. Oppsummering fra FKT-konferansen 4 – 5 juni – v/Lodden og Sletten
- 21. Representantskapsmøte 19.06.24 – IKA Rogaland IKS
- 22. Innkalling til møte i Havnerådet 12.06.24

Saksorientering:

Sakene blir lagt frem for kontroll- og kvalitetsutvalget til orientering.

Aksdal, 12.06.24

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg – Statusoversikt - juni 2024

Saker fra bestilling til behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget

Tema	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknad

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i utvalget

Forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll	Bestilt KU	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Oppfølging i KU/KST	Merknad
ROV-analyse og planer for forvaltningsrevisjon	29.11.23	19.06.24			
BPA-ordningen	08.02.23	13.03.24	15.04.24	Februar 2025	

Tidligere prosjekter i perioden

Tema	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Fulgt opp i KU/KST	Merknad
Kompetanse og rekruttering	16.02.22	28.09.22	17.10.22	27.09.23/ 20.11.23	
Kvalitets- og journalsystem	26.08.20	17.03.21	28.06.21	23.03.22/ 09.05.22/	Oppfølging KST 20.03.23
Kommunale havner og kaianlegg	16.06.21, og 23.03.22	08.02.23	20.03.23	Ingen oppfølging	400 t.
Tidlig innsats	05.02.20	17.06.20	21.09.20	20.09.21	KPMG AS
Personvern	23.01.19	25.09.19	25.11.19	23.01.21	KPMG AS
Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024	03.12.19	26.08.20	26.08.20		KPMG AS
Plan for eierskapskontroll 2020-2024	03.12.19	26.08.20	26.08.20		KPMG AS

Orienteringer

Tema	Bestilt	Møtedato
Varslingssekretariatet	30.11.22	07.02.24
Administrasjonen	07.02.24	13.03.24
Beredskap og klima	07.02.24	08.05.24
Barnevern	07.02.24	19.06.24
Integrering av flyktninger	07.02.24	21.08.24
Helse og omsorg	07.02.24	25.09.24
Teknisk	07.02.24	30.10.24
Administrasjonen	07.02.24	1. møte 2025

KARMØY KOMMUNE
Perioderapportering 30.04.2024

	Måned												Tot. timer	Tot. sum eks mva
Kunde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Regnskapsrevisjon	71	112	144	97									424	493 378
Bekreftelse/attestasjoner	14	75	42	69									199	232 126
Kontrollutvalg		4	5										9	10 485
Rådgivning	1	3		2									6	6 990
Forvaltningsrevisjon	13	74	17	15									118	137 470
Total sum	99	268	207	182	0	0	0	0	0	0	0	0	756	880 449

KARMØY	Forvaltningsrevisjon	Regnskapsrevisjon	Attestasjon	Kontrollutvalg	Rådgivning	TOTALT	SUM
B 2023	700	870	350	80		2 000	2 220 000
R 2023	425	806	437	36	11	1 713	1 901 153
B 2024	700	870	350	80		2 000	2 330 000
R 2024	118	424	199	9	6	756	880 449

Budsjett 2024:

Budsjett fra tidligere år er videreført. Timeprisen økes med kr 55,- for 2024 slik at timepris blir kr 1 165,- + mva for kommuner og kr 1 220,- + mva for andre.

Forbruk 1.tertial 2024:

I regnskapsrevisjonen er resterende del av interim, og årsoppgjør 2023 gjennomført. Det er utført attestasjon av mva-kompensasjonen for 2 terminer og ulike særattestasjoner som bl.a. tilskudd til ressurskrevende brukere, kompetansemidler og telling av PUH. FEK for 2023 er gjennomført og presentert.

Av forvaltningsrevisjon er *Kommunens praksis ift lov/rettigheter for innbyggere med funksjonshemming og deres pårørende* levert. Risiko- og vesentlighetsvurdering for inneværedne periode er under arbeid.

Tirsdag 4. juni

09:00 Registrering med mat

10:00 **Velkommen**

Tage Pettersen, styreleder / FKT

10:05 **Åpningsinnlegg**

Sivilombud Hanne Harlem

10:30 **Kontrollutvalget – roller og samspill**

Tage Pettersen / tidl. kontrollutvalgsleder i Moss og styreleder FKT

Per Olav Nilsen / revisjonsdirektør Trondheim kommunerevisjon og styreleder NKRF

Jenny Følling (Sp) /ordfører Sunnfjord kommune

Gudrun Haabeth Grindaker / Norsk kommunedirektørforum

11:00 Paneldebatt og spørsmål fra salen

11:30 **Lunsj**

12:30 **Korrupsjonsindeks, tillit og habilitet**

Tor Dølvik / TI Norge

Frode Jacobsen Kontroll- og konstitusjonskomiteen (Ap)

Tora Aasland / tidligere leder Kommunesektorens etikkutvalg

13.30 Paneldebatt og spørsmål fra salen

14:30 Pause

14:45 **Cybersikkerhet og digitale trusler**

«Skal du takle cyberspace, må du begynne med å forstå deg, ditt og dine!»

Jørgen Dyrhaug / Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)

15:30 Spørsmål fra salen

15:45 Pause m/innsjekk

Årsmøte 2024

16:15 Registrering til årsmøte

16:30 – ca. 17.30 **Årsmøte**

19:00 Middag

Onsdag 5. juni

09:00 **Hvordan kan kontrollutvalget håndtere henvendelser?**

og grenseoppgangen mellom henvendelser og varsling

Solveig Kvamme / Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

09:20 **Varsling i kommuner og fylkeskommuner**

[Norske kommuner- og fylkeskommuners erfaring med varsling](#)

Birte Bjørkelo / partner Deloitte

09:40 **Forvaltningsrevisjon - en undersøkelse av systemet for varsling i Bergen kommune**

Kari Gåsemyr / senior manager Deloitte

10.00 Paneldebatt og spørsmål fra salen

10.30 Pause og utsjekking

11:00 **Eierskapsstyring og eierskapskontroll - rammer og verktøy**

Agnete B. Sommerset, juridisk direktør / Samfunnsbedriftene

11:45 Lunsj

12:45 **Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) - hvilket ansvar har kontrollutvalget?**

Asbjørn Pedersen / NKK - kommunesektorens interesseorganisasjon for økonomi og innkreving

13:30 Spørsmål fra salen

13:45 Pause

14:00 **Skråblikket:**

Elin Ørjasæter, forfatter og foredragsholder / dosent ved Institutt for ledelse og organisasjon ved Høyskolen Kristiania

14:50 **Avslutning**

«navn» «etternavn» styreleder / FKT (velges på årsmøtet 4. juni)

IKAs eiere og representantskap

Vår ref.
24/512-1/033/7

Deres ref.

Dato:
22.5.24

Innkalling til representantskapsmøte 19. juni 2024

Representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS kalles med dette inn til møte onsdag 19. juni kl. 13:00 på Arkivenes Hus, møterom Journalen. Etter møtet blir det omvisning på Arkivenes Hus.

Saksliste	
01/24	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/24	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
03/24	Årsregnskap og revisjonsrapport 2023
04/24	Årsmelding 2023
05/24	Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028
06/24	Valg av styre for 2024-27
07/24	Digitaliseringsrapporten
08/24	Orienteringssaker
09/24	Eventuelt

Eventuelle saker som ønskes behandlet må være tilsendt administrasjonen innen 5. juni.

Vennligst gi beskjed snarest mulig om deltakelse på møtet, dersom dette ikke allerede er gjort. Vi gjør oppmerksom på at det kun er valgte representanter eller valgte vararepresentanter som kan delta.

Med hilsen

Ole Johan Vierdal
Representantskapets leder

Maria Juul
Daglig leder

Vedlegg.

KARMSUND HAVN (IKS)
Postboks 186
5501 Haugesund
Tlf.: 52703750

Innkalling til møte i havnerådet

Det innkalles med dette til møte i Havnerådet,
Møtet avholdes på Hotel Maritim,

Onsdag den 12.06.2024 kl. 13.00

Til behandling i havnerådsmøtet foreligger:

HR-SAK 06/24	Referatsaker
HR-SAK 07/24	Konsernregnskap 2023
HR-SAK 08/24	Bygging av Hall E
HR-SAK 09/24	Status avhending av kaier
HR-SAK 10/24	Status rekrutteringsprosess
HR-SAK 11/24	Orientering om utdeling fra havnevirksomhet
HR-SAK 12/24	Orientering om miljøgebyr for investering i miljøteknologi
HR-SAK 13/24	Eventuelt

Forfall bes meddelt administrasjonen som vil kalle inn vara.

Haugesund, 10.05.2024

Nils Konrad Bua
Havnerådets leder

Gjenpart til:

- Varamedlemmer
- Ordførere og Rådmenn i Haugesund, Karmøy, Bokn, Bømlo, Sveio og Tysvær
- Havnestyret
- Haugaland Kontrollutvalgssekretariat